Swenska Sprätthöken, Comédie, Uti 5. Acter. Är den Första som blifwit sammansatt på Swenska, och föreställd på Kongl. Theatren i Stockholm. in Oct. 1737

Bokutgåva

Tryckt uti thet Kongl. Tryckeriet, Hos Directeuren Pet. Momma, Stockholm 1740.

Efter en längre vistelse i Frankrike anländer greve Hurtig med sin kammartjänare Champagne till Stockholm. Han är en riktig snobb som späckar sitt tal med franska ord och sprätter omkring i sin moderiktiga kostym.

> Grefwe Hurtig: [B]etrackta alla mina manér, huru fria och otwugna de äro, se hur snygt jag kläder mej, i hwad skick alt sitter, med ett ord /.../ det är omöyligt at wara i alt behagelig och artig, utan at hafwa warit i det söta det kiära Franckriket.

Sprätthökens motpol är den samlade Baron Stadig som värnar om den svenska kulturen och praktiserar sitt modersmål. Både Sprätthöken och Baron Stadig är förälskade i den rika änkan Lotta Enterfelt. Deras respektive frierier avslöjar för såväl fru Lotta som publiken deras karaktärer. Den egenkäre och nyckfulle Sprätthöken förlorar sig helt i sin egen pose i spegeln och börjar kasta trånande blickar efter fröken Sophia, medan den tystlåtne Stadig framstår som betydligt mer seriös. Det dyker dock upp ytterligare en friare, den oborstade och spottande storrökaren Torbiörn Ränterik från Stollebo. Förvecklingarna tar fart. Ränteriks dräng Truls förväxlar fru Lotta med hennes piga Sara, Sprätthöken röjer sin dryga natur för Lottas far och Lottas löpare Måns visar sig vara Champagnes trolovade. Komedin slutar med att intrigens trådar reds ut. Alla förälskade par pusslas samman och Sprätthöken får efter lov om bot och bättring fröken Sophia.

Ulrika Lindgren

Agerande Personer.

GREFWE *HURTIG*, friar til FRU *LOTTA ENTERFELT.*

BARON STADIG, äfwen så.

AMMIRAL ENTERFELT, Fru *Lottas* Fader.

CHAMPAGNE, (elljest *LARS LUSTIG*) Grefwe *Hurtigs* dräng.

MÅNS, Fru *Lotta Enterfelts* Löpare.

Landt-Juncker TORBIÖRN RÄNTERIK, friar ock til Fru *Lotta.*

TRULS Ändafram, Hans dräng.

FRU *LOTTA ENTERFELT*.

FRÖKEN *SOPHIA GLADLYNT, Baron Stadigs* Syster.

SARA, Fru *Lottas* Cammar-Piga.

Benägne Läsare!

DEnna Comedien lärer wara den första som blifwit sammansat på wårt språk sedan den Swenska Theatren nu är worden öpnad. Hon blef påtänkt och skrifwen af det tilfälle, at man såg en öfwersättning utaf en Fransysk Comedie kallad Le François à Londres. Denna har man welat giöra mer lämpelig til wår Nation och deß seder; Huru det har lyckatz, kan den Benägna Läsaren bäst dömma. Uppå Theatren war likwäl denna piecen så lyckelig at winna approbation, som man ock måst lemna Acteurerne det beröm, at hwar en af dem derutinnan äfwen rätt wäl spelte sin Rôle. De omdömen som sedermera blifwit fälte om henne, hafwa warit skilljachtige, lät du, Benägna Läsa,re dina wara så rättwisa och billiga at intet gift må twingas och präßas utur ett hastigt arbete, hwars upsåt endast warit at roa dig, och at, utan wäldughet, med rätta färgor afmåla twenne deße tiders galenskaper som löpa snörrätt emot hwarandra.

Sprätthöken.

I. ACTEN,

Första Jnträdet.

THEATREN föreställer GREFWE HURTIGS Logemente.

GREFWE *HURTIG, BARON STADIG.*

GREFWE HURTIG.

(Går allena på Theatern up och ner, sprätter med benen, ajusterar och ser sig på alla kanter, hwißlar och siunger om hwarandra.

BARON STADIG.

DEt är mig kiärt at en gång träffa Er, Cóusin, man har sagt mig, at J redan i några wekor warit här i Stockholm, och likwäl har J ei låtit mig weta Er ankomst. Glömmer man så sina wänner?

GREFWE HURTIG.

(Går ännu af och an och siunger.

BARON STADIG.

Grefwe Hurtig, Grefwe Hurtig, så lustig, och ändå på nyckter maga.

GREFWE HURTIG.

Ah parbleu! mon Cousin, (Springer och famtar honom rätt hårdt.) à la mode de Paris ma foi.

BARON STADIG.

Sachta sachta Grefwe, wi famtas och kyßas intet så häftigt här i Swerje som i Frankrike; men wi menat likwäl mycket uprichtigare, ja jag skall be Er min kiära Cousin, at när en annan gång Ni giör mig den ähran at hälsa på mig, det må ei komma tillika Er i hufwudet at wilja aldeles krysta anden ur mig, och at pudra ut

synen på en, à la mode de Parîs ma foi.

GREFWE HURTIG.

Je vous demande pardon, mon Cousin, je ne vous ai pas vu.

BARON STADIG.

Tala Swenska Grefwe Hurtig.

GREFWE HURTIG.

Jag hoppas min Cousin har intet redan glömt sin Fransyska som han lärde i Paris.

BARON STADIG.

J wet Cousin at jag war alt för kort tid i Paris at kunna lära något där, deßutan hade jag lärt så mycket af Fransyskan och af andra främmande Språk, som jag behöfde förr än jag reste ut, men jag brukar dem alla som min kappa endast i nödfall, mitt Moders-mål har altid förträdet hos mig.

GREFWE HURTIG.

Fort bien ma foi, så brukas Fransöska af min Cousin endast i nödfall, man kan döma der af, at sedan han kommit i denna dumma Climaten han förlorat le bon gout, ce pli, cet air noble & degagé, cet air par Excellence!

BARON STADIG.

Hwem kan tåla, Cousin, at J talar så om Ert Fädernesland; Wi äre fuller intet så wißpute här, som de äro utom lands, men intet derföre mera dumma; J och annan rasande, jag wille säija resande ungdom, förtära penningar på Edra resor mycket illa, när hwad i bringar hem med Er består förnämligast i det Landets föracht, som J likwäl äre födde uti.

GREFWE HURTIG.

Serviteur très humble Monsieur le Baron, så rasande J behagar kalla oß, så bör det föracht som J Oß tilskrifwer snarare kallas ömhet och kiärlek för wåra Landz-Män; Wi observera under wåra resor utom lands huru wida andra Nationer öfwergå oß i Politesse, i artighet, manér at lefwa, och dylikt mera; sådant underrätta wi oß om på det nogaste, och komma så hem at charitablement underwisa andre för intet uti det, som wi ha lärt med stor omkostnad.

BARON STADIG.

Det är til säijandes Cousin, J förtära Era penningar utom lands uti liderliga Sällskap, profitera däraf med all flit til at giöra andra liderliga med Er. Cousin Hurtig, Cousin Hurtig, J wet jag är Er wän, J wet at jag säger altid rent och uprichtigt hwad jag menar, J har warit några weckor här i Staden, jag har sökt, men förgiäfwes, at råka Er; men tro mig at jag ändå hört mera af Era Legender än i kan tro, ja mera än jag hade önskat!

GREFWE HURTIG.

Hwad kan J hafwa hört om mig, Cousin, jag twiflar intet at ju de förmåner jag skaffat mig under mina resor, upwäckt wår Nations wanliga och oboteliga siukdom, jag menar afwunden, och at jag derföre hatas och baktalas, at ingen kan imitera mig; det är dock intet alla, Cousin, som fälla ett så omildt omdöme om min

ringa Person: om mina maner ej stå alla an, så äro de dock ej så olyckelige at wara oangenäma hos den, som en ung Cavalier mäst bör söka at behaga.

BARON STADIG.

Kiära hwilka skulle de wara Cousin?

GREFWE HURTIG.

Jo men rätt det wackra Kiönet, hwad tyckes dig därom Cousin?

BARON STADIG.

Jag tycker så, Grefwe, at J och alla Era Cammerater ha knapt satt näsa i Paris, där fått en Fransysk klädning på Er, miölat Ert hufwud, som ett baketråg, lärt giöra några sprätte-steg, dundra fram mon bleu och siunga några Franska Wisor, för än J tror Er wara så wackra och så angenäma at ingen Flicka kan giöra Er motstånd, ser hon Er blott an, så har hon goda tanckar för Er, niger hon litet så är hon kiär åt Er, och säger hon Er den aldraminsta höflighet, ja då skall weta inbilla J Er fult och fast at spelet är wunnit. Skulle det ock wara några af hwilcka J gode Herrar kunde berömma Er, så kan man wäl gißa af hwad slag de äro. Jag önskar Er lycka, Cousin, mycken lycka!

GREFWE HURTIG.

Wänta wänta Cousin, har J retat mig, så skall J ock, sur mon honneur, intet slippa för än jag öfwertygat Er, at hwarken ett blått åsyn ett litet nigande eller några höfliga ord gifwit mig en inbillning, som J tror wara ogrundad, non, mon Cousin, une declaration en forme ma foi, Flickan har rent och rundt ut, tilstått at hon älskar mig.

BARON STADIG.

Skryt, idel skryt, à la mode de Paris ma foi, lät mig gå Grefwe.

GREFWE HURTIG.

Nei du skall bida, Cousin Stadig, antingen du will eller intet, til des jag sagt dig at en ung äncka, skiön, och rik på kiöpet, kom wid paß för fiorton dagar sedan från landet hit til Stockholm, at jag blef af en händelse bekant med henne, at jag stälte mig straxt kiär, attaquerade hennes hierta en forme, och hotade det samma med storm, at då straxt chamade slogs, at wi nu hålla på at capitulera, och at jag derföre til at wara så mycket närmare fästningen och at förekomma all surprise, nu har hyrt mig deße rum här på Nygatan mitt emot min hiertunges quarter dit hon flytt för åtta dagar sedan.

BARON STADIG.

Jag märcker Cousin, J har angripit Er Sak, som en förfaren Krigs-man; men har J ock sedt Er wäl före, at ej någon fördåld mina springer, som torde lyfta i hastighet Er och alt Ert hopp i luften? Far wäl.

GREFWE HURTIG.

Kan nu någon annan än en ram Swensk, ja ändå en af det dummaste slaget, wara så litet curieux, tänck han wålar sig intet en gång at fråga, hwad min wackra äncka heter.

BARON STADIG.

Jag är hwarken förweten eller frågwis.

GREFWE HURTIG.

Ja gå din wäg min ganska ärbare och twära Cousin, men kom i hog, at här näst jag får se dig, du skall önska mig lycka til at äga den skiöna, den täcka Fru Lotta Enterfelt, Amiral Enterfelts Dotter, få se om din kloka hierna har i medlertid anwändt sin tid bättre än jag.

BARON STADIG.

Nämde J Fru Lotta Enterfelt, Cousin?

GREFWE HURTIG.

Ja rätt den samma.

BARON STADIG.

Hör Grefwe lät mig råda Er som en wän, at när det kommer Er J hufwudet, til at förnöja antingen Er egen fåfänga inbillning, eller andras förwetenhet, medelst det J dicktar någon lycka, som J wil Folck ska tro at J haft hos det wackra kiönet, J då åtminstone skonar den, hwilckens dygd och förstånd äro så kunnige och så utan gensäijelse, som Fru Lottas äro.

GREFWE HURTIG.

Jag tör kanskie ha glömt bort huru laggranna J ären godt Folck här i Swerige, men det wet jag, at i Frankriket aldrig någon dömes före, at hafwa giordt ett Fruentimbers dygd förnär, eller at just hafwa skyldt henne för en odygd, när han säger at hon ämnar gifta sig; och hwad Fru Lottas förstånd angår, så tråtz at J Cousin, eller någon annan kunnat kraftigare bestyrcka de goda tanckar som både J och så många andra hysa derom, än jag, då jag berättat hennes och mitt wälgrundade begrep hafwa därutinnan förenat sig, at hon aldrig kan giöra ett bättre och henne anständigare wal d’une chere moitié, än äfwen af denne närwarande Wilhelm Hurtig, just sådan som han här står, går och rör sig. — Men à propos Cousin Stadig, hwarföre så tankfull? eller hwarföre ifrade J Er så, när J hörde Fru Lotta Enterfelt nämnas? Lät mig si, J är blef, kiära Stadig, förfärligt blek —— tänck huru hierta slår på Er puff puff, jag må aldrig tro Cousin! ——

BARON STADIG.

Du må tro hwad du will Hurtig, så wet at jag är kiär, ja rätt så kiär åt Fru Lotta, som du, fast intet så lyckelig: ja wet at jag är din Rival, som sätter all sin lycka och alt sitt nöije uti ågan af den wackra Frun, och som skall giöra alt det han någonsin i werlden kan, til at rycka dig utur händerne en skatt, som du hwarcken förtienar eller west at sättja rätt wärde uppå.

GREFWE HURTIG.

Stackars Cousin, så will han sticka ut mig hos Fru Lotta, will han ——?

BARON STADIG.

Jag har wågat så mycket förr en gång, och gådt til lands därmed på kiöpet.

GREFWE HURTIG.

Det har jag min san lust at se, men säg mig min kiära hiertans Cousin, wet hon at du tycker om henne?

BARON STADIG.

Det tror jag knapt.

GREFWE HURTIG.

Trå som icke rätt ymkar dig stackars gåße: hör, om du will, så skall jag taga på mig at berätta henne det samma.

BARON STADIG.

J är alt för tienstachtig Cousin, den mödan har jag hälst sielf, och wäntar allenast på tilfälle.

GREFWE HURTIG.

Tilfälle! Ah, parbleu! det skall jag skaffa dig, min kiära Baron Stadig, det skulle ock skie nu på ögnablecket; men jag har nu några affaires d'importance. Min Cammartienare Champagne skall upwachta Er här uti mitt Logemente, om J will blifwa här qwar så länge, til deß jag innom en half timas förlopp kommer tilbakars, då wi sedan skola besöka Fru Lotta. Hola Champagne!

CHAMPAGNE.

Munsier.

GREFWE HURTIG.

(Hwiskar til honom.

CHAMPAGNE.

Fort bien Munsier.

Andra Jnträdet.

BARON STADIG och CHAMPAGNE.

BARON STADIG.

HWad i Påfwens namn ha wi fåt här för en figure, êtes vous François, mon ami.?

CHAMPAGNE.

Wi Munsier.

BARON STADIG.

Votre nom est la champagne?

CHAMPAGNE.

Wi, non Munsier.

BARON STADIG.

Hwad wil det säija, wi non, jag tror du är rätt så mycket Fransos som jag.

CHAMPAGNE.

Ja jag tror så med, Herr Baron, kiänner J intet Lars Lustig?

BARON STADIG.

Lät mig se, jo min san jag ser det är du sielf, min ärliga Lasse, men hwem i Raggens namn skulle hafwa kiänt igen dig, som du nu ser ut?

CHAMPAGNE.

Kiänt igen mig? Ni skall weta, Herr Baron, at sedan min Grefwe tilpyntade mig på det sättet som Ni ser, jag hade nog giöra, i fulla åtta dagar, innan ja kunde förnya bekantskapen med min narrachtiga, jag will säija behageliga, Person.

BARON STADIG.

Men säi mig, huru har du, som fast du altid warit en rolig gåße, dock städze wisat dig beskiedelig, kommit at bära denne främmande narre-drächten? Om jag mins rätt, så bar du min Cousins liberie, När jag war i Paris.

CHAMPAGNE.

Jag fruchtar kiära, Herr Baron, at jag mera bär Er Cousins liberie nu, än då; Men at kort förtälja Er alt: när min Grefwe skulle resa från Paris, så måste jag kan tro avancera från Laquai til Cammartienare, derpå befalte han mig at linda up det lilla håret jag hade på sätt som J ser, at bara öronen sitta ute, bak til lät han hänga detta långa repstycke om wecklat med swart band och en liten hårtåfs i ändan, han lät tränga på mig ett par böxor, som sittja så tätt åt, at jag hwar tima och stund nödgas at lappa dem derest de spruckit i sömmarne, sedan måste jag hafwa deße hwita strumporne, som för mig, hwilken han hwar dag sänder som en skiußmärr kring gatorne det må wara rent eller orent, hafwa snart blifwit så isprängde som de äro; ja kiära Baron si håcka tåfla han låtit giöra mig, sedan deße wangs-sölljorne han gifwit mig til skospännen, si denne mångfärgade råcken som han hängt uppå mig med ett helt Lißpund häst-tagel uti at giöra mig en fullkomlig styfkiortel. Alt detta tillika med denna långa wärjan jemte min lilla wackra hatt som han böd mig bära på ett öra, swor han med alla Fransyska Eder som han lärt, hwilcka min san äro intet få, at det giorde mig til en öfwermåttan wäl ajusterad modisk valet de chambre, men i mitt tycke har det giordt mig rent ut nästan til en så stor Narr som min ——

BARON STADIG.

Sachta Lasse, mins at din Grefwe är min Cousin.

CHAMPAGNE.

Jag wet at han är Er nära Slächt Herr Baron; men hwarföre slächtas han då intet på Er i förstånd och beskiedlighet?

BARON STADIG.

Åh! din tienare Lasse. Men kiära säj mig, hwad för Folck umgicks min Cousin med i Paris? du west at min Styf-Fars hastiga död twingade mig at straxt resa hem åt, så at jag intet fick hafwa några stora bekantskaper med Folcket där, ej må jag tro at alla Fransoser äro så wispute, som din Grefwe?

CHAMPAGNE.

Herr Baron, jag will säga Er rätt huru det hängetilhopa, så wida jag i min enfaldighet kunnat begripa saken; J Paris äro ej så lät för en främmande at giöra bekantskap med, der will tid och äfwen ett något kostbarare upförande til än wåra swenska pungar, ja äfwen wår resande Ungdoms flychtiga sinnen tillåta, men de Franske Sprätthökar, om jag mins rätt, så kalla de dem petits maîtres, de ställa sig allestädes in, dem får en främmande straxt och mycket lätt umgänge med, de föra honom i Sällskap där Spel och andra odygder giöra alt tidsfördrifwet, där tappa wåra unga Herrar deras penningar, där förlora de sin hälsa, få salbrutne näsor, och där blifwa de sådane narrar, som en hoper af dem komma hit hem igen, då de sedan willja inbilla sina Landsmän at de haft den förnämsta bekantskapen i Frankriket, warit i gunst hos de högsta Damerne och at deras klädning, tahl, åthäfwor, ja jag wet intet hwad mer, är alt efter det aldranyaste Fransyska modet, à la mode de France ma foi.

BARON STADIG.

Du talar mycket förståndigt Lasse, jag hade aldrig trodt at du skulle hafwa kunnat giöra så diupsinnige observationer.

CHAMPAGNE.

Herr Baron lärer minnas, at jag warit en förluppen diekne och äfwen intet af det dummaste slaget, deßutan så plägar man säija, at man utaf skadan blifwer klok, men intet rik, at min Grefwe utaf sin skada ej blifwit Rik är beklageligit alt för sant, men jag fruchtar at jag är den endaste, som af hans skada blifwit klok, men jag ser det lärer nu snart wara tid för mig at gå dit min Grefwe befalt mig.

BARON STADIG.

Säg mig först hwad war det min Cousin hwiskade dig i öronen?

CHAMPAGNE.

Jo, han sade sig skola gå litet på Tourongs Caffé-hus, och bad mig emedlertid, och om en liten stund, anmäla honom och Er hos Fru Lotta, samt at sedan komma och säga honom til, då han straxt wille skynda sig hem, til at introducera Er hos sin skiöna kiärsta. Ha, ha ——

BARON STADIG.

Men hwarföre ler du Lasse?

CHAMPAGNE.

Jag wet min san intet om jag skall gråta eller le, at se min Herre bära sig så rasande tokut åt, han wet J är hans rival, Herre, han wet, åtminstone borde han weta qwinfolckens medfödda ostadighet, och likwäl är han så förblindad af sin inbillade angenämhet och artighet, at han tror sig säkert kunna wåga til at sielf giöra Er bekant med sin kiärsta. Stackars Grefwe, intet hade du just behöft at resa til Paris at förskaffa dig så mycken dumhet.

BARON STADIG.

Du kan fuller intet ha så orätt i hwad du säger Lasse; men det står der hän huru det lärer lyckas för mig, som ej har lärt din Grefwes angenäma maner, som han kallar dem, emedlertid skall jag giöra mitt bästa, och nyttjar giärna detta tilfälle at blifwa introducerad af min Rival, på det Fru Lotta äfwen deraf må döma om hans förmätna säkerhet om sin lycka, ehuruwähl jag ändå igenom min half-Syster, som uppå landet giordt både bekantskap och wänskap med denne hiertungen, och som nu lärer wara hos henne, redan anhållit at få giöra hos henne min upwachtning, emedlertid gå du man förut til Fru Lottas Logemente och anmäl din

Grefwe, jag skall söka up honom på Caffé-huset at si hwad han tager sig före, och där lärer du råka oß bägge.

CHAMPAGNE.

Fort bien Monsir, men min kiära Herr Baron war så nådig och förmå så mycket hos min Herre, at jag må slippa denne Narr-klädningen, och få lof at taga min egen, jag är så hopsnörd, så obäklig och så styf, som de hade ränt en järnstång igenom mig, kiära Herr Baron laga at jag får blifwa lik en förnuftig menniskia igen.

BARON STADIG.

Hör Lasse, när du bestält dit ärende hos Fru Lotta, så kan du säkert ymsa klädebonad, jag skall wara man före, at din Grefwe intet skall bli ond på dig.

Tredie Jnträdet.

CHAMPAGNE allena.

DEnna Herren är intet fuller så berest som min Grefwe, men huru mycket är han likwäl beskiedeligare, och huru mången god plåt har han dock spart i sin pung? Tänck om gamla Gref Hurtig, som war så niugger, skulle nu komma ur sin graf, och wilja efterse sina efterlemnade mögluge Ducate pungar, och buntar af Banco-Sedlar, huru torde han finna dem bortflugna? Men så går det, niugger spar och grymmer nöter. Bry dig intet därom du Lasse, din Grefwe lönar dig wäl, så länge det warar, och när det är alt, så far wäl Grefwe säger jag. Men se här kommer den wackra änkans dräng, Hans löjare kalla de honom, jag skall sända honom efter frustu-smällan at anmäla mitt ärende, dock hwad skall jag giöra? den unga Flepen är så swartsiuk om sin skiöna, at jag lär intet få ett godt ord af honom, det bästa är at han bär hiertat tämeligen lågt i böxorne, så at bara jag ser på mitt steke-spett här, så kusar han som en hund.

Fierde Jnträdet.

CHAMPAGNE, HANS i lösare kläder.

CHAMPAGNE

Bon jour Munsier Hans.

HANS.

Om Bon är sur eller söt, Munser Fransos, hwad går det mig an?

CHAMPAGNE.

Är Mamoselle Sara hemma?

HANS.

Här bor ingen Mamosell här, fråga efter henne i granskapet.

CHAMPAGNE.

Jag will säga, Jungfru Sara, morbleu!

HANS.

Här bor en ung flicka som heter Sara, ärlig piga tror jag hon war, förr än hon wardt bekant med dig. Men om hon är Jungfru eller intet, det tör du bäst weta Fransos, åtminstone är jag säker uppå at du intet har giordt henne därtil. Stackars Hans, här kommer den utputzade Grefwen och will förföra min Fru, kan tro, och denne Fransyske näspärlan will rent af wåld taga Sara; Jag kunde gråta af förtret at se henne så lätter på tygelen, och ändå emot en förbannader utbölinge, jag har likwäl så träget friat efter henne, gifwit henne månge wackra skiäncker, lupit hennes ärender som en hund, och upwachtat henne mera än min egen Fru. Litet förän Frun reste från landet tog hon emot en Gull-ring af mig, som kåstade twå goda plåtar; då kan tro, hette jag min kiära Hans, då klappa hon mig på kindbenet, ja min san hon lät mig en gång kyßa sin hand, med lofwen at så snart Frun kom tilbakars på landet, skulle wi ha bröllop; men nu sedan denne bängeln börjat löpa beß efter henne, skall J weta, hon sätter näsan i wädret, hon will knapt mer kiänna sin kiära Hans, och mina ähre titlar bestå nu, uti din lymmel och du Sloker, ja hon kallar mig som oftast Canaille, hwad det är, må hin weta, utan twifwel har hon lärdt det af dig du ——

CHAMPAGNE.

Hwad säger den coquin?

HANS.

Huru skall jag weta hwad den Kocken säger eller den andra, du diefwuls Fransos du, här är ingen kock i huset; min Fru hade för tu år sedan en, de sa han war just en sådan Fransos som du, men den ödde så mycket smör, och giorde så mycket larm i huset, at Hennes Nåde aldrig wille hafwa någon Kåck mer; men om du will giöra bekantskap med wår Kokerska, å hon skall du tro är en hiertans wacker Flicka, Sara spisar intet emot henne, will du så skall jag ropa henne ut til dig, hon lärer så gastkramma din magra benrangel för dig, at bå Sol och Måne skola skina igenom dig din ——

CHAMPAGNE.

Hör Hans ser du intet här en wiß Sak som hänger wid min sida: vertebleu, je t'assomerai Canaille.

HANS.

Så där kiänner jag igen heders namnet Sara plägar gifwa mig, hade du intet det slags swärd at hota mig med, och jag man litet mer courage än jag har, jag skulle lära dig en sådan dantz, at du aldrig dantzat maken i Frankriket din ——

CHAMPAGNE.

Hwad muttrar du? ——

HANS.

Åh kiära Munsier jag hölt på fundera med mig sielf.

Femte Jnträdet.

(Inkommer Sara til dem.

SARA.

HWad är för buller här, nog hörs din röst Hans, när något ondt är på färde, och altid måste du wara i krakel, det blir aldrig godt, förr än min Fru kiör dig utur huset. Åh Munser jag ber Er om förlåtelse, jag såg Er intet, jag må ei tro at denna wetwillingen har giordt sig onyttig.

CHAMPAGNE.

Mamoselle Sara votre trèshumble Serviteur.

(Stiger fram och kysser henne.

HANS.

Trå wali mej, kyste han henne icke på bara munnen; Åh dit oförskiämde Creatur!

SARA.

Huru manerligt deße utrikes Herrar weta at ställa sig, huru länge skulle icke wåra glopar hafwa bugat och krusat, innan de tordz kyßa en, en flicka måste snart sagt räcka ut truten för än de weta så mycket. Men Munser huru kommer jag nu at hafwa den äran at få se Er?

CHAMPAGNE.

Det är fuller sant, Mon Ange, at min Grefwe sändt mig at begiära låf til få upwachta Er Fru, hans ärende wet J at jag måste uträtta, men förnämsta orsaken til min hitkomst, är likwäl at se Er min hiertunge, til at säija Er at Era ögon hafwa satt mitt hierta i brand som en tiärtunna, ma foi, och at jag ei kan wara tilfreds för än J älskar mig så mycket som jag älskar Er.

SARA.

Jag har redan sagt Er Munser, at J har aldeles wunnit mitt hierta, och ämnar jag be min Fru at när hennes bröllop står med Er Grefwe, wårt må följa straxt derpå, hwad tycker Er der om?

CHAMPAGNE.

Sachta Madam sa bon åt märren, pour le badinage bon pour le mariage non; men min wackra Mamoselle, behagar hon intet bringa mitt ärende til sin Fru, och skaffa mig swar om min Grefwe, tillika med en annan wacker Cavallier, nu kan få giöra hos henne sin upwachtning.

SARA.

Min Fru är litet utfaren, men lärer innom en tima komma hem igen, då J wäl wet, Munser, at Er Grefwe och hwem han behagar hafwa med sig i Sällskap, lärer wara wälkomne.

CHAMPAGNE.

Trés obeïssent Serviteur, min ängel, jag will straxt gå at berätta min Grefwe Ert swar.

SARA.

J behöfwer intet hasta så mycket, wi kunna gå litet in i min Frus Cammare, och där rådgiöra om wåra angelägenheter, wi hafwa intet altid så godt tilfälle at wara allena.

CHAMPAGNE.

Ingen ting skulle wara mig kiärare, mitt lilla Såckerhierta, än at kunna nyttja detta tilfälle, men jag är befalt af min Grefwe at wara i flygande til bakars, han är så pickhågad, at hwart ögnableck är längre för honom än hundra år, til han får höra om han får se sin skiöna Fru.

SARA.

J borde, Munser, wänta til des hon kommer igen at få af henne sielf taga swar.

CHAMPAGNE.

Det är nog min skiöna, at J, som är den andra henne sielf, gifwit honom tilstånd at komma, derföre adieu ma belle, à revoir. (Springer ut.)

SARA.

Munser, Munser. Den wispen är redan borta, men kanskie hans Herre är hastig til sinnes, och tål inga drögzmål, ja det måste så wara, ty elljest är jag försäkrad derom, efter alla de hiertunge ord han har sagt mig, at han aldrig kunnat slå ut en så god lägenhet at wara allena med mig, jag tyckte jag kunde märcka huru han twingade sig sielf at snart sagt löpa bort. Farwäl Hans. (Går ut.

Siette Jnträdet.

HANS allena.

JA far ända til blåkulla ditt troll, antingen är jag mycket bedragen eller blifwer du ärbarmeligen dragen wid näsan och begabbader på kiöpet, tänck om denne Snushanen warit så het på gröten som du! Ach jämmerligen at be en ungkarl, och en Fransos på kiöpet, gå ensammen med sig i en kammare, och likwäl ska Ni weta at mot mig war hon så kräsmaga, at hon aldrig en gång wille blifwa ensam med mig uti en hölada, fast den war så stor wid och bred, som Kongz-Stallet här, jag säger intet mycket, men det säger jag, gif du man mig min ring igen, och löp sedan efter alla Frantzoser, som finnes Öster och Wäster, Norr och Söder, och Hans skall skiuta efter med bägge händern, ja men skall han så.

II. ACTEN,

Första Jnträdet.

Fru LOTTA, och Fröken SOPHIA GLADLYNT.

FRU LOTTA.

BEhöfs det så mycket krus min Fiken til at begiära lof för Baron Stadig at besöka mig, är det intet nog, at han är din halfbror, til at wara wälkommen: at jag påminner mig rätt, så måste jag hafwa sedt honom i min barndom.

FRÖKEN SOPHIA.

Kan min Ängel minnas sin barndom och hwad som då sig tildragit? Åh det wore min san mycket; Och har likwäl sedan blifwit en mycket ärbar Fru och är nu en diupt sörjande Enkia. Lät mig si; efter en helt noga tidräkning lära dock alla deßa omskiften i hennes stånd hafwa tildragit sig innom tre långa år, sorge-åhret

inräknadt, som jag hierteligen önskar henne lycka til at nu hafwa slutit.

FRU LOTTA.

Du har rätt min Fiken, jag war bara barnet när jag på min Fars befallning samtyckte til at taga en man, utan at jag wiste hwad det betydde, jag lärde det dock alt för snart, ty den knaruge gubben, som jag måste erkiänna för Herre och husbonde, märckte, ei mycket långt efter bröllopet hwad galenskap han giordt i det han tagit sig en alt för ung hustru, för sina åhr, han wardt derföre ånger kiöpt, sedan swartsiuk, och sidst så kraslig, och så förtretlig, och jag derpå så mieltsiuk och melancholisk, at endera af oß nödwändigt måste troppa af, til at giöra den andra lyckelig och nögd. Min gamla gubbe war så obligeant at resa förut, och har nu lemnat mig i possession af all sin Egendom, hwarföre jag likwäl har orsak at tacka min Fars försichtighet, som brachte min pickhågade ålderstigne friare at för brölloppet testementera mig alla sina rikedomar, hwilcka, oß emellan sagt, min Engel, äro mycket ansenlige.

FRÖKEN SOPHIA.

Så at nu min kiära Fru Lotta, är kort sagt, en ung, skiön och rik Enkia. Lyckeliga omständigheter, min san.

FRU LOTTA.

Min hiertans Fiken, den är lycklig, som tror sig wara så, (Suckar) men är det icke sant at jag måste hafwa sedt din bror, förr än jag wart gift?

FRÖKEN SOPHIA.

Wi wore grannar på landet, wåra Föräldrars wänskap giorde at wi, deras barn, wore och snart sagt altid tilhopa, jag war så lycklig at beständigt få niuta denna förmonen, och at dymedelst förwärfwa mig dit förtroende, min Lotta, som, twärt emot deßa tiders wahna, i alla ombyten warit uprichtig och beständig, men min bror Stadig war mästa tiden wid Academien, dock ökade han då och då wårt lilla Sällskap, sedan började han sin resa utom lands, men som min Far, som war hans Styf-Far, hastigt dog, nödgades han skynda sig hem, och har alt sedan uppehållit sig här i Stockholm, at afwachta en hoper förtreteliga oß gemensamt angående processer, som gemenligen äro det säkraste arfwet barnen få efter deras Föräldrar, men om jag icke bedrar mig, så hade han den lyckan at se dig min Engel, här om dagen uti mitt Logemente.

FRU LOTTA.

Du hade så stort sällskap den gången, jag drögde så kort tid qwar, är och gemenligen så litet curieuse at efterfråga hwem den eller den är, at jag, min san, ej kan erhindra mig ett enda ansichte, som jag då såg, men säg mig rätt uprichtigt, hwarföre begiär din Bror så enständigt at få besöka mig, jag hoppas ej, min kiäraste Fiken, at han kommer at öka hopen af mina Friare?

FRÖKEN SOPHIA.

Men om det så wore min lilla söta Fru!

FRU LOTTA.

Å ! hennes tienarinna, min skiöna Fröken, hennes Bror har utan twifwel lärdt henne deße hiert-brytande namnen; men utan skiemt, min kiäraste Fiken, det skulle giöra mig hierteligen ondt, om din Bror wille besöka mig på den foten.

FRÖKEN SOPHIA.

Men hwarföre så det, kiäre du, du kiänner ju hans familie, at den är en ibland de äldsta och bästa i hela Swerige, du west också des wälmåga, och fast han är min Bror, så kan jag likwäl säga at hans Person är intet obehagelig, hans wäsende är hwarcken flycktigt eller trumpet, och om jag ej wiste at han hade ett så fromt och redligt sinne, som någon i werlden, så wore jag owärdig din wänskap om jag i minsta måtton talte för honom.

FRU LOTTA.

Jag wore och owärdig din wänskap, min Engel om jag icke trodde hwart ord som du säger, men jag är så ledsen wid at blifwa så förfölgd och plågad, som jag en tid bort åt warit af friare, at blotta namnet af dem kommer mig at rysa. Det är en underlig sak, at så snart ett Fruntimmer, hon må wara ung eller gammal, lika mycket, blifwer äncka, och ropas ut för at wara rik, då skall weta, där blir ett rännande i Staden, där finnes knapt någon karl så owärdig, som icke tror sig fritt kunna wåga til at anmäla sig hos henne, alla ställa sig an, som wore det endast hennes deijeliga Person, kan tro, som de fika efter, ja de swärja så, at man kan hisna däråt, det de om hon hade ingen fyrck, skulle skatta sig lyckelige at taga henne i bara paitan, som man plägar säija, och alt detta måste hon wara så enfaldig och tro; som för exempel, hwad nu mig angår, min Fiken, så kan min, som alla andras ungdom, kanskie något leka folck i ögonen, min spegel säjer mig ock, at jag ei är just af de aldrafulaste, men tror du at jag derföre bör wara så fåfäng, och från wettet at inbilla mig, det Lotta Enterfelt är den som de fria efter, nej min wän, Öfwerste Rikmans Penningar hafwa satt deras hiertan i brand, dem fikas de efter, dem sucka och ängslas de före, dem skrifwa de kiärleks-bref til, dem giöra de Serenader före, och huru gierna skulle de see, om de allenast med dem finge gå i brud-stohl, ja äfwen i brud-säng, den täcka den skiöna Lotta Enterfelt, som de nu kalla mig, måtte då få ligga hwar hon wille, ja obrydder continuera i sitt Enkie-stånd til sina död-dagar.

FRÖKEN SOPHIA.

Men min Bror ——

FRU LOTTA.

Du will säga at din Bror har helt andra tankar; Jag will fördenskull, min Fiken, tro honom wara den rara Fogel Phænix, hwaraf de säga aldrig skall wara mer än en enda tillika til i hela werlden, men säg mig min Flicka, will han likwäl icke blifwa min man, will han icke hafwa wäldet öfwer mig, med ett ord, will han intet jag skall erkiänna honom i sielfwa wärcket för min Herre och husbonde, sedan wi blifwit gifta, blott och allenast för det at han kallat sig min träl så länge han friade? Min hiertans Fiken, du må förgylla saken huru du will, så blifwer dock detta Summan på alt: Jag wet hwad det betyder at wara gift, jag har en gång warit så, och will swärja derpå ——

FRÖKEN SOPHIA.

Hwad? —–

FRU LOTTA.

At jag ändå, innan du wet ordet däraf, på nytt begår samma galenskap igen.

FRÖKEN SOPHIA.
(Ler här åt.)

Jag tänckte fuller jag, at deße alfwarsamme reflexioner ej skulle wara länge.

FRU LOTTA.

Hwad will du jag skall säja min Fiken, mina giorda reflexioner äro alle sanna och sådane, som jag borde föllja, —– men. Men —– men här och men där, en ung och wacker Cavalier i famnen är bättre än alt moraliserande i werlden. (ropar: Sara, Sara.)

Andra Jnträdet.

SARA kommer in til de förra.

SARA.

ROpade Ers Nåd?

FRU LOTTA.

Ja, sade du icke at Grefwe Hurtig ämnade besöka mig?

SARA.

Hans Fransyska Cammartienare bar sådant ärende hit, sedan Ers Nåd war utfaren, då jag swarade honom at Ers Nåd skulle, innan en tima, komma hem, och at hans Grefwe då wore wälkommen.

FRU LOTTA.

Men jag har åtminstone nu warit i fulla tre timar hemma.

FRÖKEN SOPHIA.

Förlåt mig, min Ängel, wi kommo hem klåckan tre, och nu är hon knaft half fyra.

FRU LOTTA.

(Suckar hierteligen.)

FRÖKEN SOPHIA.

Huru står det til min Wän?

FRU LOTTA.

Intet rätt wäl.

SARA.

Skall jag springa efter litet Ungerskt-Wattn?

FRU LOTTA.

Gå din wäg ut din Fiålla, och säg mig til när Grefwen kommer. (Sara går ut.)

FRÖKEN SOPHIA.

Ach! är siukan där! tänck hur swag hon är —– är du nu bättre min Wän?

FRU LOTTA.

Det war allenast en liten swimning som kom uppå mig, men nu gådt öfwer ——

FRÖKEN SOPHIA.

Min aldrakiäraste Lotta, se mig stint i synen.

FRU LOTTA.

Nu har du wist något skiälmstycke före du talar så sött.

FRÖKEN SOPHIA.

Nej kiära giör så.

FRU LOTTA.

Si nu då, (Ser stint på henne.)

FRÖKEN SOPHIA.

Grefwe Hurtig håll nu färgen.

FRU LOTTA.

Huru kan du wara så förtretlig. (Skiuter henne ifrån sig.)

FRÖKEN SOPHIA.

War det där, som skon klämde, min puppa lilla, åh du må rätt så wäl tilstå hwad du ej kan dölja, du är kiär min hiertunge, ärbarmeligen kiär.

FRU LOTTA.
(Suckar.)

Hwarföre må jag ock icke uppenbara dig min swaghet? har jag dock sedan wår första bekantskap aldrig hållit något hemligt för dig, ja jag skall säija dig alt min hiertans Fiken, jag älskar Grefwe Hurtig, han älskar mig igen, och oß felas intet mer än min Fars samtycke at giöra oß bägge lyckelige.

FRÖKEN SOPHIA.

Har min wän warit länge bekant med honom.

FRU LOTTA.

Ej längre än sedan jag kom hit til Stockholm, hwilket är ungefär fiorton dagar sedan.

FRÖKEN SOPHIA.

Jag önskar dig lycka, men tyckes dock för en så kort bekantskap, så har ——

FRU LOTTA.

Min Fiken lilla, det är bäst at giöra fort hwad man ämnar giöra.

FRÖKEN SOPHIA.

Ja ja, min wän, men man ångrar ofta länge det man har giordt i hast, dock förlåt mig jag kiänner intet din Grefwe, ty fast än han skall låß wara min Cousin, har jag aldrig sedt honom.

FRU LOTTA.

Du west då at på hans härkomst är intet at säija, hans Person kan ingen neka at den är angenäm, han är fuller något yr, men man plägar säija at den yraste hästen blifwer ofta den bästa.

FRÖKEN SOPHIA.

Ja, men han bryter och ofta halsen af den, som honom skall tiämja, desutan så har jag hördt, at de hästar, som en gång få wanan at skiena eller kolra, blifwa aldrig bättre, dock det är du som skall nyttjan och brukan, min wän, är du nögd, så är alt nog, jag önskar at du altid må hafwa ordsak at wara så.

Tredie Jnträdet.

Inkommer SARA.

SARA.

MIn Fru, den wackra Grefwen tillika med en annan ung Herre, äro där ute.

FRU LOTTA.

Bed dem komma in.

FRÖKEN SOPHIA.

Courage min Ängel (Ha ha ——)

FRU LOTTA.

Nå nå, jag tör fuller en gång få betala dig igen din elaka Flicka.

Fierde Jnträdet.

FRU LOTTA, FRÖKEN SOPHIA, SARA, GREFWE HURTIG, BARON STADIG och CHAMPAGNE.

FRU LOTTA.

MIn hiertans du, kiänner du den Cavaliern som Grefwen har med sig?

FRÖKEN SOPHIA.

Hwad skall jag icke kiänna honom, det är min Bror Stadig.

FRU LOTTA.

Du har på min ähra haft skiäl at berömma honom, han tyckes wara rätt en wettig karl.

FRÖKEN SOPHIA.

Hwad gagnar det honom min dåcka, han heter dock intet Gref Hurtig.

FRU LOTTA.

Tig din yrhätta, ser du intet at jag blir ond.

FRÖKEN SOPHIA.

Jag märcker du rådnar, men trå mig om det är af onska det, min Lotta lilla.

GREFWE HURTIG.

Kiära Stadig, hwem är den hiertans wackra Flickan, som Fru Lotta har hos sig.

BARON STADIG.

Jag mins ej i Hastighet hennes namn, men jag wet at hon är det endesta barnet, och skall wara det rikesta par.tiet i hela Swerige, få se om icke den spiken drog

(De gå fram til Fruentimbret, Gref Hurtig bugar sig först för Fröken Gladlynt och står sedan helt stilla och kastar då och då ögonen åt henne, hon niger deremot mycket kallsint.)

BARON STADIG.

Se huru twehugse han nu står hwem han skall bewärdiga med sin kiärlek, antingen Fru Lotta eller min Syster? à la mode de Paris, min san.

FRU LOTTA.

Hwad felas honom? Grefwe Grefwe ——

GREFWE HURTIG.

Åh min skiönaste Fru, fägnaden at se Er betog mig så – så —– (Kastar emedlertid oförmärkt ögonen til Fröken Stadig.) Men à propos, jag skall säija Er en lustig passage, tänk min Gunstiga Fru, jag hafwer nu den ähran at här præsentera i denna helt och hållit Swenska Cavallieren, tillika min Cousin och min Rival, han har haft det nöijet at se Er en gång i en visite, säger han, J har segrat öfwer honom, utan at J det wet, han har, stackars gåße, länge sökt tilfälle, at få berätta Er sådant, och jag är så charitable, at nu förskaffa honom det samma.

FRU LOTTA.

Min san, Grefwe —–

GREFWE HURTIG.

Han ser enfaldig och blyg ut, men de säija, at i stillaste wattn gå tiockaste fiskarne, han är med alt det mycket farlig, mycket farlig, han har, på min ära hotat at willja sticka ut mig hos Er. Tänck, min Fru, är jag icke uti stor fara: Ha ha —–

FRU LOTTA.

Alt skiämt är intet anständigt, Grefwe, wet at Ert går nu för långt.

BARON STADIG.

Min nådiga Fru, hans skiämt går ut på mig, jag har den förtient, och han säger rena sanningen under sitt löije; Jag har intet kunnat döllja mina hiertans tanckar, jag har bekiändt för honom det jag aldrig sedt något så fullkomligt som Er Person, och han har hört både min förundran och harm, då han berättade sig hafwa den lyckan at wara älskad af Er.

FRU LOTTA.

Hwad Grefwe törs J?

GREFWE HURTIG.

Ej hwad är det mer, J är ett förnämt Fruentimmer, jag är ej af ringare härkomst. J är rik, jag är förmögen, J är Encka, jag är ungkarl, J är 19. år gammal, Jag har just fylt mina Fyra å tiugu, J är skiön, jag är angenäm. (Wänder sig til Spegelen och beser sig sielf samt lagar sin toupet til rätta.) wi äro skapade för hwarandra, wi älska hwarandra, hwarföre skall alt sådant hållas hemligt?

FRU LOTTA.

Giör Er intet så säker Grefwe Hurtig, Fruentimmer är föränderligt, och om det så wore at jag hade någon god tancka för Er, will jag intet at det just skall blåsas ut heller, jag älskar tystlåtenhet.

GREFWE HURTIG.

Ei min Fru, hwad nämde J der; tystlåtenhet, fy hwad för osmakelig ragoût giör den och kiärlek tilhopa.

FRÖKEN SOPHIA.

Fru Lotta, J kommer intet ihog at Grefwen lärer wara nyß kommen från Frankriket, där har han lärdt at förställa sig som wore han kiär, samt at sökia Fruentimmers gunst, endast til at kunna berömma sig däraf, han lärer anse kiärleken ei annars än som ett skiemt och ett gyckleri, hwaruti den som bäst kan bedraga och förwända synen på Folck, är den fullkomligaste mästaren, men förlåt mig min Grefwe, at jag, fast okiend af Er, tar den friheten at berätta Er, at det hos oß i Swerige och ibland beskiedeligt Folck, går annorlunda til, wi wisa i wår kiärlek, så wäl som i alt wårt andra wäsende, redlighet, wi älska endast i upsåt at blifwa älskade, wårt hierta följer wår mun och wår hand, kiärleken består hos oß uti en öfwerensstämning af wåra hiertans böijelser, och intet uti en hoper krus först, och skryt sedan.

GREFWE HURTIG.

Jag är lycklig som får wara en så skiön Frökens Ecolier, hwem skulle icke giärna willa lära af en så wacker mun, huru man bör älska? Men min skiöna Fru, om jag giordt åt min Cousin här Confidence af min lycka, så wet hon, qu'en amour un confident & necessaire, jag har ock aldrig kunnat få en tystlåtnare än han, det är jag försäkrad om.

BARON STADIG.

Jag lär weta at tiga för Nådige Fruns skull, ty hwad Er beträffar min Cousin, så kom ihog, at alt hwad J mig sagt, är skiedt af skryt, och uti ett mig aldeles påtrugat förtroende.

FRU LOTTA.

J är min san til berömmandes Herr Grefwe.

GREFWE HURTIG.

Parbleu Cousin, det är tid at du tager afskied, hade du frequenterat le Beau monde i Paris, så hade du längesedan kunnat märka at Fru Lotta är ledsen wid dina obehageliga Discouser, tro mig du generar henne, och skulle giärna saknas i wårt sällskap.

FRU LOTTA.

Om wi kunna wara någon förutan, Grefwe, så är det intet Baron Stadig.

GREFWE HURTIG.

Fy skam min skiöna Fru, hwem plä wara så birrug, men smått gnabb ökar kiärleken, säga de, så giör ock korta frånwarelser, derföre will jag wara så obligeant mot min Cousin, at lemna honom Fältet.

FRU LOTTA.

Achta Er at han intet omsider slår Er aldeles derutur, Grefwe.

GREFWE HURTIG.

Je l'en defie, han är så dum, at J lär snart ledzna wid honom, och då blifwer jag dubbelt wälkomnare, par ma foi. (Går ut och bugar sig för Fröken Stadig. Champagne följer honom.

Femte Jnträdet.

Fru LOTTA, Fröken GLADLYNT, BAR. STADIG, SARA.

BARON STADIG.

Hwad tycker J om wår Fransyska Cousin, Syster?

FRÖKEN SOPHIA.

Han har min san intet at skylla naturen som skapat honom behagelig nog, men han har i mitt tycke hitta på en konst at giöra alt sådant om intet, det är likwäl skada, ty där tyckes bo något särdeles godt hos honom.

BARON STADIG.

Om jag intet bedrager mig Syster, så lärer han fälla samma omdöme om dig, som du om honom.

FRÖKEN SOPHIA.

Jntet i alt hoppas jag, Fru Lotta, Fru Lotta, har J intet gådt Er trötter än.

BARON STADIG.

Min nådige Fru tillåt at jag nyttiar det tilfälle som min lyckelige Rival gifwit mig, hans förmätenhet och egen inbillning.

FRU LOTTA.

Hålt Herr Baron, jag tror intet at han lämnat Er här qwar, til at tala illa om sig. Min Fiken? (Hwiskar åt henne.)

FRÖKEN SOPHIA.

Hör min bror will J wara så god och föllja mig här öfwer gatan til min gamla Faster Fru Gladlynt.

BARON STADIG.

Ja gierna min Syster.

FRÖKEN SOPHIA.

Jag skall i ett ögnablek wara tilbakars min Ängel.

FRU LOTTA.

Ju snarare ju wälkomnare, min Fiken.

BARON STADIG.

Jag går ifrån Er min skiönaste Fru, men lemnar hos Er ett uprichtigt och troget, men därjemte af kiärlek brinnande hierta.

Siette Jnträdet.

FRU LOTTA, SARA, MÅNS.

FRU LOTTA.
(För sig sielf.)

TÄnk huru ärbart, huru ödmiukt och tillika huru kiärleksfult han tog afskied. Jag ser dina förtienster Baron Stadig, men år intet i tilstånd at dem belöna.

MÅNS.

Här är en dräng här ute som har ett ärende til Ers Nåd.

FRU LOTTA.

Gå du narr, west du intet så mycket at fråga hwem som har sändt honom?

MÅNS.

Jag har så giordt, men fådt til swars at han måste tala med Ers Nåd sielf.

FRU LOTTA.

Lät honom komma in.

Siunde Jnträdet.

Til de förra inkommer TRULS ända fram.

TRULS.

OM förtänkelse, hwem skulle wara Frun i Huset här, Ni är bägge så lika granna. (Spottar en stor hop mitt på golfwet.)

SARA.

Du kunde wäl hafwa spottat i wrån din obeskiedliga hängel.

TRULS.

Så, ni måste fuller hafwa högsta rösten i huset ni, märker jag, efter ni är så stor i redan at kalla folck ökenamn.

FRU LOTTA.
(Sackta til Sara.)

Hör min doter, efter han tager dig för mig, så lätt bli därwid, jag är aldeles intet i humeur nu at tala med sådant Sludder, agera du min Person så länge.

SARA.
(Sackte til Frun.)

Giärna Ers Nåd. (Til Truls.) Hwad will J min wän?

TRULS.

Min Herre heter Juncker Torbiörn Ränterik, och jag hans små-dräng Truls ända fram. Min Herre will giöra Er den ähran at besöka Er, om J elljest heter Fru Lotta Enterfelt, och har emedlertid sändt mig förut med detta Brefwet.

FRU LOTTA.
(Til Sara afsides.)

Lät mig se Sara, å det är från min Far, säg honom at han ber sin Herre komma in, emedlertid will jag läsa Brefwet.

SARA.
(Til Truls.)

Er Herre skall wara wälkommen.

TRULS.

Och jag med utan twifwel. (Går ut.)

FRU LOTTA.
(Läser sin Faders Bref.)

Jag hoppas, min kiära dotter, snart wara så lycklig at se dig i Stockholm, emedlertid sänder jag dig en ung Friare, Juncker Torbiörn Ränterik, han är så pickhågad at se dig, at han intet släpt mig, för än jag igenom deßa rader skulle skaffa honom tilträde, fast än jag hoppas wara rätt så snart framme som han. Han är fuller intet särdeles höfsad, en gammal Farmor som haft hans upforstran, har med alt för mycket sielfswåld giordt honom så litet belefwad, som du lär finna honom, men han är der emot en af de rikaste här i Lähnet, han är af hederligit Folck, hans Person tyckes wara wäl nog, och en klok hustru finner sig aldrabäst, när hon får sielf tilhöfla sin man.

Jag är min kiäraste Lottas

Trogne Fader.

ENTERFELT.

FRU LOTTA.

Sielf tilhöfla sin man, nei tack för det kiära Far, den syßlan tar Er dotter aldrig på sig, Jag har hört talas om denne Juncker Ränterik, det skall wara en underlig Persedel, men är dock icke mitt öde sällsamt, mitt hierta förklarar sig för en Cavalier, som menar hafwa lärt så wäl at lefwa, at han tror sig kunna mästra andra, och Far min will här gifwa mig en man den där ännu behöfwer at lärat. Om den förre inbillade sig mindre, och den senare förstod mera —— men hwad då? ach kiärleken är blind, och så är du med min kiära Lotta. Men west du hwad Sara, Juncker Ränterik kiänner mig rätt så litet som hans dräng, derföre går jag ut och lemnar dig at wara i din Frus ställe så länge.

Åttonde Jnträdet.

SARA, Juncker TORBIÖRN Ränterik, TRULS ända fram.

JUNK. TORBIÖRN.
(Til sin dräng.)

HOn kunde fuller stiga up likwäl det wåpet när förnämt Folck kommer in til henne.

TRULS.

Om jag kiänner krutet rätt jag, Juncker, så trå wali mej hon gier många goda ord, och det har jag sagt Er förut.

JUNK. TORBIÖRN.
(För sig sielf.)

Få mig skam får jag dig man en gång i mina klor jag, skall du intet bli så miuk som du nu är styf, om jag heter Torbiörn elljest, (Til Frun.) Sitten i fred wälborna Fru.

SARA.

Hwem är där? si, jag ber honom om förlåtelse min Herre.

JUNK. TORBIÖRN.

Ni må så wäl kalla mig Munser som Herre, jag kiännes wid ingendera, Jag heter Juncker Torbiörn, min Far hette Juncker Torbiörn Torbiörnsson af Stollebo, och så ha wi heta från Far til Son, alt sedan Kong Orres tid, Jag har Sextusende Daler Silfwermynts bonde-ränta, ren god bond-ränta, min Fru här är min Jorde-bok, med by och bonde, och hwar ränte- Persedel. (Tar upp ett hoprullat Papper.)

SARA.
(Skiuter ifrån sig Papperet.)

Min Cammererare förstår sig bättre på alt detta än jag, imedlertid så ber jag Er om ursächt Juncker, Er titel war mig obekant.

JUNK. TORBIÖRN.

Det må så wara denna gången, min Fru, litet brutit är snart förlåtit, som wi pläga säija i wår bygd, jag will wara kort i mitt ährende, (Medan han talar, makar han sig åt länstolen, och sätter sig hastigt neder.) jag säger, jag will wara kort i mitt ärende, men sätt Er ner, Fru sätt Er, wi blifwa snart lika goda, hör Truls, tänd på min Tobaks-pipa. (Sara sätter sig på karmstolen och skakar på hufwudet.)

TRULS.

Det skall skie Juncker. (Tager fram ett Tobaks-Foder, och därutur en pipa, och går til liuset at tända på den samma.)

SARA.

Fy Juncker, när plägar man röka uti en Fruentimmers kammare?

JUNK. TORBIÖRN.

Hör Fru, jag wil så begynna, som jag ämnar hålla ut, jag förstår mig intet på at krusa när man Friar, och wara plump sedan man blifwit gift, sådan som J ser mig nu så blir jag.

SARA.
(För sig sielf.)

Åtminstone blir du intet bättre, det går jag god före, men jag måste låta den narren giöra just som han will.

JUNK. TORBIÖRN.

Men min Fru kan man intet få ett glas öl här hos Er, i min bygd sättes altid öl-stopet fram när främmande kommer.

SARA.

Öhl! Juncker, här drickes intet annat än wattn i mitt hus.

JUNK. TORBIÖRN.

Litet bröd til, min Fru, så kan J pläga Era Giäster med sånge-tractamenter, men ni ska weta at på Stollebo har jag godt wattn, å ni ska få wattn där, min san, så det skall stå öfwer bägge öronen på Er. (Röker alt fort och talar, spottar och snyter sig på golfwet samt torckar näsa och mun med råckskiörtet.)

SARA.
(För sig sielf.)

Åh! din otäcka; (Til Junkern.) men J sade Juncker at i will wara kort i Ert ärende, jag har ännu icke hört ett ord däraf.

JUNK. TORBIÖRN.

Waß mänken, det är sant, (Slänger tobaks-pipan från sig på bordet.) ni skall weta min Fru jag kommer rent ut at fria til Er, Er Far, Ammiralen täncker jag the kalla honom, har redan gifwit mig ja, och nu will jag endast weta när wi sku hålla bröllop, och få resa i kiärlighet neder åt landet igen.

SARA.

Men J måste hafwa mitt ja också Juncker, J wet jag är en ung äncka, och råder om mig sielf.

JUNK. TORBIÖRN.

Trå wali mej är icke det sant, nu har jag grymmeligen förplumpat mig, det kan fuller så wara, det wälborna Frun, men jag mente, at när Er Far sagt ja, skulle J intet willja giöra honom emot. (Tager up sin pipa igen, och börjar at röka och spotta som förr.)

SARA.

Jag måste fuller wara en lydig dotter, wet jag, men Juncker, J sade, J will föra mig neder åt landet, straxt efter brölloppet.

JUNK. TORBIÖRN.

Ja, hwad elljest i Raggens namn, til Stollebo menar jag, hwar kan Ni wara bättre?

SARA.

Här i Stockholm, Juncker, jag will ock börja som jag ämnar hålla ut, tror J at om jag tager Er til man, mitt upsåt är at blifwa begrafwen på landet ibland Era Öhldrickare, nei Juncker, i Stocholm måste wi blifwa där skola wi roa oß, dageligen hafwa Sällskap, dantz och musique, snart fara hit och snart dit, sku wi icke så min lilla wän? (Klappar honom på kindbenet.)

JUNK. TORBIÖRN.

(Stiger hastigt up och kastar pipan på golfwet.)

Fru smek intet mej, jag håller intet af sådant aperi, det blir ändå intet af, med mig skall ni resa neder til Stollebo, där ha warit så goda Fruer förr där, som J kan tro, bli qwar i Stockholm sade J! ja då wore Torbiörn klok, min san, nej Fru, Ett ord så godt som hundrade, säg antingen ja, och lofwen at willja straxt resa här ifrån, eller säg nej, och då skall J få bli qwar i Stockholm, til deß måßan wäxer på Er, för Juncker Torbiörn.

SARA.
(För sig sielf.)

Jag måste intet aldeles ge honom korgen, eller förr än jag wet min Frus willja, fast än jag wäl kan gißa den förut. (Til Junckren.) Men Juncker J måste intet wara så hastig, Rom bygdes intet på en dag wet J, lät mig få liten tid at betäncka mig, om det är möijeligt och menniskligt at jag allenast kan bringa mitt sinne til at tycka om landt-lefwerne, så will jag intet sända så wacker ungkarl som J är, onögd från mig.

JUNK. TORBIÖRN.
(til Trulls.)

Ser du Trulls, när man tar i rätta strängen med deße Stockholms grangärningar, så kan man fuller kiöra räta fårar med dem ock.

TRULS.

Ja Juncker, man måste min san intet låta dem täfla med sig om husbonde kastet.

JUNK. TORBIÖRN.

(Stiger fram och will taga Sara i famn.)

SARA.

Litet tålamod Juncker, jag har ju sagt Er at J ej måste wara så hastig.

JUNK. TORBIÖRN.

Du skall få råda för denna gången din lilla bytinge, men när skall jag få swar? Trå som icke börjar nu på hålla hierteligen af den lilla styggan.

SARA.

I morgon min kiära Juncker, jag will sofwa der på först, drömmer jag om Er i natt, så är saken klar, och det kiänner jag på mig at jag ska giöra.

JUNK. TORBIÖRN.

God natt då tils i morgon, min Ängel.

SARA.
(Allena.)

Tänck huru miuker han wardt på slutet, stackars manfolck, I må wara så spotska och så plumpa som J willen, och slingra Er huru Er behagar, så giör dock en någorlunda wacker flicka, som förstår sin konst, med en kiärlig åsyn och några söta ord, Er alla til narrar, min san, och det är Summan på Texten.

III. ACTEN,

Första Jnträdet.

CHAMPAGNE i sina gamla och wanliga kläder.

CHAMPAGNE.
(För sig sielf.)

LÄt mig si, hwem skulle jag wäl wara nu. (Slänger benen åt den ena sidan af Theatren, och förställer sin röst något groft.) utan twifwel Lars Lustig. (Slänger benen åt den andra sidan och förställer sin röst annorledes.) Min Herre Lustig, ni a juga som en skälm ma foi. (Slår sig sielf en örfil, och slänger straxt derpå åter benen til den andra sidan.) Hör Monsieur Champagne, fast du är Fransos, så får du wäl weta hut för alt det, där har du din örfil igen, (Slår sig en örfil på andra kinbenet, slänger åter benen åt andra sidan och grinar illa.) ai ai du wara förbannat tunghänt, din grymma Swenska du; (Sätter sig mitt för Theatren, och talar med sin wanliga röst.) Men hör du Munser Lustig, och du Munser Champagne, jag will intet weta af något slikt krakel, hör J det, J måste förlikas Era bälghundar, embrassez vous cocquins (Lägger bägge armarne i kors om hwarandra.) fort bien, (Springer up igen.)

CHAMPAGNE.

Ni sku weta kiära wänner, at desße twå tokar, träta och slåß om min hederwärda Person, och om hwilcken deras namn jag skall bära, men jag fäller en högrättwis dom i saken, och förklarar, det jag will hellre wara en Swensk narr, än en utländsk Pickelhähring, samt at hädanefter och i ewärdeliga tider, mitt namn, är blir, och wara skall, Lars Larsson Lustig, hwar med Parterne kunna taga deras afträde, (Springer så åt den ena sidan och bugar sig, och sedan åt den andra sidan, samt ställer sig sist mitt för Theatren.) gå nu Era färde

Era Slynglar. Men jag står så länge och processar här jag, at jag lär få huden full af bannor, och ett kok stryk på kiöpet af min Grefwe, efter gamla wanan, och à la mode de Paris, så kan han intet se ett nytt Flickeansichte, för än hugen leker efter den samma, då ska weta Lasse får ränna til at efterspana hwar den skiöna bor, samt giöra bekantskap med hennes pigor och drängar, til at utforska hwem hon är, gift eller ogift, rik eller fattig, ja snart sagt hela hennes Slächt-register, och när jag således satt min Grefwe på spåret, då kan tro det blir jacht utaf, åh huru han löper, huru han fiker, men jag wet intet huru raggen det kommer til, antingen förstår han intet handtwärcket, eller duga ej hans redskap, wi jaga förbannade ofta fåfängt, och komma med lång näsa tilbakars; ja jag mins ännu intet at han fångat något lif, om icke någre små diur som sielf sprungit på nätet; När wi sidst wore hos Fru Lotta Enterfelt, såg han der en wacker Fröken, knapt woro wi utkomne för än det hette Lasse Lasse, du måste skaffa mig straxt at weta hwem denne hiertungen är, löp eller —— jag wiste, det eller betydde du skall få stryk, ty tog jag min Person i säkerhet, och språng som jag warit willer kring gator och gränder, til deß jag omsider kommit i tilstånd, at på sätt och wis som följer, förnöija min Grefwes nyfikenhet, nemligen. Den Fröken, som war hos Fru Lotta Enterfelt, heter Sophia Gladlynt, är General Gladlynts endaste Dotter, med Baron Stadigs moder, af andra giftet, en mycket rik och lustig Flicka, Baron Stadigs half-Syster, och min Grefwes kiötzlige Cousin, på mödernet, ja men är hon så.

Alt detta har jag nu berättat min Grefwe, men måste nu stå här på skylt-wacht, til at se när Fröken Glad,lynt skall komma tilbakars til Fru Enterfelt det har iag ock nu så wida efterkommit, at jag wärkeligen och sanfärdeligen sedt samma Fröken i egen Person gå in uti detta huset, jag skall nu löpa alt det jag hinner at gifwa min Grefwe en så hugnelig tiende, då han utan twifwel lärer straxt infinna sig, (Löper til wägs.) men hålt Lasse, tänck litetefterhurudinGrefwebärsigåt,jaharmanwälnågonsin sedt maken, han inbillar den wackra änkan at han är kiär åt henne, han är ock säker at hon håller af honom, och med alt det så skall han ändå fiäska efter denna Fröken, Grefwe Grefwe, achta Er, J tör på sidstone sättja Er emillan twå stohlar, sitter J nu miste så mins min ord, J tager en siu fanners stöt, fast det ej just blir i ansichtet. Ha ha —— (will gå, men ser Ammiral Enterfelt och stannar.)

Andra Jnträdet.

LARS LUSTIG, AMMIRAL ENTERFELT.

AMMIRAL ENTERFELT.

HÅ hå, (Står och pustar.) jag kiänner at jag blir gammal, tänck, jag lämnade min wagn i Norr-malms Tull, at låta visitera mina Cofertar, och har intet gådt längre än der ifrån hit, och likwäl är jag trötter, ja det är så, mycket trälande och släpande i Ungdomen, långa siöresor och swåra blessurer, men himmelen ware tack, inga odygder, komma nu efter på min ålderdom, märker jag, det är wäl, det är wäl; men här träffar jag en, som tör kunna säija mig hwar min Dotter Lotta bor, hör min wän, får jag fråga om J til äfwentyrs skulle bo på denna gatan, jag menar de kalla henne Nygatan, giöra de icke så min wän?

LARS LUSTIG.

Jo men min kiära Herre, Gatan heter Ny-gatan hon, och jag och min Grefwe har bodt här, lät mig si, jo alt sedan i Går.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är mäl, men hwem skulle wäl wara Er Grefwe min wän?

LARS LUSTIG.

Grefwe Wilhelm Hurtig heter han, Herre.

AMMIRAL ENTERFELT.

Så tienar J hos honom, det är wäl, det är wäl, han hade en hederlig och wacker Herre til Fader, min mycket goda män, han har ock haft hederliga och stolta Förfäder, som alla giordt Swerige stora tienster, alla gamla uprichtiga Swenska Män, Er Grefwe kiänner jag intet, min wän, men jag hoppas han wanslächtas intet!

LARS LUSTIG.

Jag hoppas så ock, kiära Herre, jag önskar wårt hopp står oß intet bägges felt.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, de ha sagt mig, at han är nyß hemkommen ifrån sina resor, utan twifwel måste han hafwa lärt mycket godt, under den tiden, hans slächt har så giordt för honom. Åh jag mins hans Farbror Grefwe Claes Hurtig i werlden, wi woro Skieps-Capiteiner tilhopa i wår ungdom, han wardt slagen som vice Ammiral i en siö-bataille. Det war en man det, kiäckare drog aldrig wärja, och en Förståndigare eller ärligare har aldrig trådt på denna gröna jord, ja säger iag mins när han kom hem från sina resor, lät mig si, ja ja, det kan fuller wara några och Förtie år sedan det, han förde ett wäl upstädat förstånd, och en sund och i alla ridderliga öfningar tilöfwad kropp, samt en makalös höflighet hem med sig, men inga nya moder, flychtiga och wisputa åthäfwor, narrachtiga Discourser och intet ett Frächt upförande, det wore skada min wän, om ej Er Grefwe följde sin Farbrors exempel, heller huru hwa säger J?

LARS LUSTIG.

Wet J Herre, det står intet fattigt folck an at döma om Fogde karar, men som jag hör af andra, så skall min Grefwe mycket berömmas. Liuger du intet Lasse?

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, han har mycket godt at brås på, skammen blir honom så mycket större, om han upför sig annars, än at Folck ha orsak at berömma honom.

LARS LUSTIG.

Men min kiära Herre, tag intet illa up at jag frågar om J har något mer at befalla, jag står här som på nålar, efter jag måste gifwa min Grefwe swar om ett ährende, som han sändt mig på.

AMMIRAL ENTERFELT.

J giör berömligt, min wän, at J lyder Er Grefwes befallning, det är wäl, det är wäl; men om J ei har alt för brått om, skulle jag giärna willa fråga Er, om intet Öfwerste-Enkia, Fru Lotta Enterfelt bor här på gatan, och hwarest hon Logerar?

LARS LUSTIG.

Jo hon logerar i det röda huset där, om Herren klappar på Porten så lärer straxt någon komma och föra honom in.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl.

LARS LUSTIG.
(För sig sielf.)

Alt är wäl och wäl igen för dig gubbe, men waß famikatter det lärer blifwa fanders illa för min rygg, om jag dröjer längre. (Til Ammiralen.) Farwäl kiära Herre.

AMMIRAL ENTERFELT.

Farwäl min wän. Jag tackar Er mycket för Er tienstfärdighet, det är wäl, det är wäl.

Tredie Jnträdet.

AMMIRALEN, SARA.

AMMIRAL ENTERFELT.

(Klappar på Porten. Sara Kommer ut.)

AMMIRAL ENTERFELT.

GOd dag, god dag, Jungfru Sara, jag hoppas Er Fru mår wäl.

SARA.

Ja giör hon så Ers Nåd, hon lärer hierteligen fägna sig öfwer Er ankomst.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, men hur står det til med dig, men Flicka, har du fådt någon Friare här i Stockholm, heller huru?

SARA.

Friare hänga intet på hwar buska, Ers Nåd, hwem wil hafwa en så fattig flicka, som jag är?

AMMIRAL ENTERFELT.

Om du är dygdig, så är du rik, min Dotter, din tid tör komma när du det minst förmodar, haf tålamod haf tålamod min Dotter, det är wäl, det är wäl.

SARA.

Det wore ändå bättre, Ers Nåd, om jag intet behöfde hafwa tålamod. Men här kommer min Fru.

Fierde Jnträdet.

AMMIRALEN, SARA, FRU LOT. ENTERFELT, FRÖKEN SOPHIA GLADLYNT.

FRU LOTTA.

J är hierteligen wälkommen, min kiära Far, jag hoppas J mår wäl, och har haft en lyckelig resa.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det gläder mig, min Lotta, at jag finner dig wid en god hälsa i deßa siukliga tiderna. Min resa har gådt lyckelig och wäl, och jag är så frisk och sund, som en man wid mina år det kan förwänta. Men huru har du mått sedan wi skildes åt?

FRU LOTTA.

Wäl nog, min Far, undantagandes min hufwudwärck, som jag nu är så wan wid, at jag ej räknar den mer för någon siukdom.

FRÖKEN SOPHIA.

Rycker Fru Lotta i armen.)

Skall jag säga Ammiralen hwad för siuka som nu plågar dig mäst min Lotta?

FRU LOTTA.

Jag täncker du är galen Flicka.

AMMIRAL ENTERFELT.

Ja, ja, mitt barn, wi måste alla hafwa något at blåsa uppå, den ena det, den andra det, det är wäl, det är wäl, men si är icke min Gu-Doter Fröken Gladlynt här?

FRU LOTTA.

Äfwen hon i lefwandes lifwet, Gu-Far, äfwen så galen, och äfwen så yr, som när J såg henne sidst.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, det fägnar mig at se twenne så såta wänner tilsammans, som J min Fröken, och min Doter.

FRÖKEN SOPHIA.

Kiära Gu-Far, kalla mig Gu-Doter, jag tycker det namnet är mig så kiärt, och Fröken låter så flatt, tyckes mig i Er mun.

AMMIRAL ENTERFELT.

Nå nå, Gu-Doter, när J flickor komma til wiße år, så börjar Frökne-namnet låta så flatt så flatt, at J gifwa Er ingen ro, för än J fått byta bårt det samma, är icke det så min Fiken? men det lärer fuller intet bli långt til för än det blir bestält också, jag önskar i en lyckelig stund; En så ung, täck och dygdig Flicka, och ändå här i Stockholm!

FRÖKEN SOPHIA.

Fy, fy, Gu-Far, jag hoppas J kommer intet at sielf fria til mig, efter J börjar med ingången af alla Friare tal, ung, täck och wacker, säg bara därtil at J dör af kiärlek, och jag måste blifwa wunnen, om jag icke wore willer.

AMMIRAL ENTERFELT.

Hade jag några år tilbakars, din skalcker du, hwem wet, hwad jag wågade, men som jag nu är, kommer jag altid ihog, at Ålderdomen och Ungdomen dra ingalunda wäl i ett och tilhopa, gammalt Folck ha sina krämpor, bli ock gierna knarruge, och unga Flickor willja hafwa de nöijen som äro deras ålder anständige, mins min kiära Gu-Doter, tag dig aldrig en gammal Man, kom ihog, at din Gu-Far rådde dig så.

FRÖKEN SOPHIA.

Men hwarföre så, Gu-Far? Er doter stötte sig intet derpå, hon är därigenom blefwen en rik änkia, en mycket låckande egenskap, min san, til at sedan få en ung Man.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, och det lyckades så för min Lotta stackare, jag så godt som nödgade henne til det giftet hon giorde, jag har sedt huru litet nöije hon däri fan, och det har gifwit mig mången sömlös natt, hon är nu fuller blefwen fri och der med satt i förmöget tilstånd, men lita intet derpå, Gu-Doter, somliga gubbar äro segslitna.

FRÖKEN SOPHIA.

Får jag en ibland dem, få se om jag icke skall weta at slita ut honom, Gu-Far.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, du ser då så skalckachtig ut, Fiken lilla, tänck huru lik du är din Far, Gladlynt hette han, och gladlynt war han så länge han lefde, han war min trogna wän, wi hade ett lika öde här i werlden, wåra Föräldrar brackte sig up med ähra, förstånd och mandom, til Adelståndet, han och jag hafwa tient oß up ifrån det aldraringaste, han til General Major af Cavalleriet, och jag til Ammiral. Wi hafwa bägge warit lyckelige i wåra giften, begge lyckelige i wåra barn, och begge så lyckelige at lemna dem i gådt tilstånd efter oß, han fick wäl intet lefwa så länge som jag, men när han dog, så dog ock en så ärlig och redlig Patriot, en så brave Officerare, en så god och uprichtig wän, samt en så lustig och angenäm sällskaps Bror, som någon i hela Swerige, ta'n hwar man will.

FRÖKEN SOPHIA.

Min Fars endaste Doter, tackar Er mycket, Gu-Far, för det J talar så wäl om honom.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, jag mins jag war på hans bröllop med Er Mor, Gu-Doter, som då war Gouverneur Baron Stadigs änka, där war fnysande och snorckande skall J weta, fast i miugg. Några af brudens Slächt tyckte giftermålet olikt, Gladlynt förstod saken orätt, han satte näsan rätt så högt i wädret som de, kallsinnigheten emellan honom och dem, warade i några år, men när de sågo huru han på alt sätt giorde Er Mor lycklig, hwad noga omsorg han tog om sin Styf-Sons upfostring och egendom, och huru han i alla måtto älskade honom som sitt egit Barn, då wart alt wäl igen, Er goda Mor lefde intet så många år, som hennes fromhet och dygdiga lefwerne, hade warit nödigt til ett exempel för andra här i werlden, och hennes död war orsaken at min goda Bror och wän, Er Far, utaf sorg snart följde efter.

FRÖKEN SOPHIA.

Men min Gu-Far, har intet Fru Lotta orsak at wara swartsiuk, I talar så mycket med mig, och intet med henne. (Til Fru Lotta.) Tänck om Grefwe Hurtig, giorde så min Lotta lilla!

FRU LOTTA.

(Til Fröken.)

Tig din Fiolla. (Til Ammiralen.) Ja min Far, Fiken tyckes ha rätt, jag har min san ordsak at wara litet mißlynt.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, jag är gammal, Flickor, och har sedt samt öfwerlefwat mycket här i werlden, derföre berättar jag ock gierna hwad i förra tider sig tildragit, jag har giordt det til at roa Er bägge.

FRU LOTTA.

Men hwad är det för en friare som min Far har sändt sin Doter neder ifrån landet?

AMMIRAL ENTERFELT:
(Ler.)

Hwem, Juncker Torbiörn? hans Fader hette som han, Torbiörn, jag wet intet hwad tienst han hade där ute i Polen, wid Commissariatet, men det wet jag at han brackte en otrolig Summa penningar med sig dädan, med deße, och dem han sedan fick igenom hwad del han hade i Caperierne i Giötheborg, kiöpte han sig ett af de största Godzen i Riket, som denna hans Son nu besitter, och som han hade hördt at samma Godz i gamla tider tilhört en hos oß nu utgången Familia, som kallade sig Ränte-Rike, så anwände han så wäl sine Penningar, at han fick någras förbön til at blifwa adlad, och at få uptaga detta aldeles bortglömda Familie Namnet, han gifte sig därpå med Fru Barbro Getuklöf, och wille sedan inbilla alla menniskior at han war af den gamla Ränte-Rike Familien, upsatte ock uti sin Mat-Sahl, til bewis deraf ett långt Slächte-Register, som han låtit ihopflicka: Ja at så mycket mer wisa sig gammal-modig, har han aldrig welat låta kalla sig annat än Juncker Torbiörn, och äfwen förbudit älsta Sonen i sin Familia man efter man at bära annat namn, wid förlust af hela hans efterlemnade ägendom: Denne glopen hans Son är upfödd endast med högfärg och inbillningar, utan at hafwa lärdt något annat hwarken i wett eller lefwerne, han har satt sig i hufwudet at wilja ha dig til hustru, och at du intet skulle kunna neka ett sådant tilbud; Jag slapp honom altså intet för än jag skulle skrifwa med honom det bref, som han gaf dig, men hwad tycker du om honom?

FRU LOTTA.

Det hände sig så lyckligt at hans tölper af en dräng mißtog Sara för mig, hwilcket jag nyttjade så wäl, at hon äfwen fick agera min Person emot honom sielf, och således emottaga både hans visite och Frieri, men huru kunde min Far sända mig ett sådant Creatur?

AMMIRAL ENTERFELT.

Huru bar han sig åt då?

FRU LOTTA.

Jag war så nyfiken at lemna dörren på glint, så at jag kunde höra och se alt hwad som giordes och sades, jag kan intet just minnas alt, men det mins jag at han rökte tobak, orenade mitt rum, och har sig åt just som ett Swin.

AMMIRAL ENTERFELT.

Gaf Sara honom då korgen?

FRU LOTTA.

Nei hon torde intet giöra det eller utan min befallning, hon begiärade tid til betänckande, och gaf honom något litet hopp, i morgon skall han få swar.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, hwad swar will du då gifwa honom, min Lotta?

FRU LOTTA.

At han må gå och hänga up sig sielf, om han will, den besten.

AMMIRAL ENTERFELT.

Men han är en Riker man, min Dotter!

FRU LOTTA.

Ja jag tror, wi hörde fuller det, han tog ut sin Jordbok, och wille änteligen Sara skulle se efter by och bonde, och alla Ränte-Perzedlar, som han sade.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl; men min Lotta, dåliga hästar kommer man ock til byte med.

FRÖKEN SOPHIA.

Men skinkmärrar, Gu-Far, duga til intet annat än at skiäncka en kula åt, och sedan til warge-mat.

FRU LOTTA.

Men utan skiämt, Far, jag hoppas, det war allenast at roa Er, at J sände en sådan Fåne til mig?

AMMIRAL ENTERFELT.

Jag will intet giärna roa mig min Dotter, til at begabba andra, derföre så böd jag ock til, alt det jag kunde, at afråda Juncker Torbiörn från sin resa, men som han war enwis, gaf jag honom det Brefwet, som han trägit bedt om: lofwade honom ock, at om han kunde få dit ja, skulle ock mitt föllja, jag war säker at han intet skulle få det förra, ty wågade jag intet mycket med min lofwen, men min Lotta jag har en annan ting at säga dig.

FRU LOTTA.

Hwad då min Far?

AMMIRAL ENTERFELT.

Din Gu-Mor Grefwinnan Lotta Hurtig, som hade fådt weta at jag skulle resa hit up til Stockholm, sände bod til mig, och begiärade jag wille i wägen besöka henne, det jag ock så mycket hällre giorde, som hon är en Fru, den der förtienar allas wördnad, och altid plägat en oafbruten wänskap med mitt hus. Jag will wara kort, mitt barn, at säija dig hennes och mitt samtal, ty jag kiänner at jag behöfwer hwila mig, det gick derpå ut, at hon begiärade dig til Hustru för sin Bror-son, Grefwe Wilhelm Hurtig, och bad at jag skulle söka at öfwertala dig der til, när jag kom til Stockholm, hwilken hennes begiäran jag ej kunde afslå och framställer den nu som en huld Far, som wäl skulle önska denne alliancen, hwilken jag ock anser som både mycket hederlig och fördehlachtig, men dock lemnar det i ditt egit wahl, kiänner du Grefwen mitt barn?

FRU LOTTA.
(I en sachta röst.)

Ja giör jag så min Far.

FRÖKEN SOPHIA.

Fy fy min Lotta, swäfwa intet så på målet, tala dristigt min docka, wil du jag skall tala för dig?

FRU LOTTA.
(Til Fröken.)

Will du intet en gång låta mig wara tilfreds din leda Flicka du.

AMMIRAL ENTERFELT.

Hwad säger min Lotta?

FRU LOTTA.

Jag säger, min kiära Far, at jag har sedt Grefwe Hurtig; han hafwer ock giordt mig den ähran, at en eller annan gång besöka mig, jag finner intet obehageligit i hans wäsende. För det öfriga lemnar jag alt i min Fars behag, och skall med hörsamhet ställa mig hans befallning til efterrättelse.

FRÖKEN SOPHIA.

(Nyper henne sackta i armen.)

Tänk likwäl hwad lydigt barn du är.

FRU LOTTA.

Fiken, Fiken, trå som icke rätt nu slår dig.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, jag gläder mig af alt hierta, at jag just får en Måg utur den Familien, som jag altid haft en särdeles respect före, om du då will som jag min Lotta, så, der Grefwen skulle frambringa sitt ärende, lärer du gifwa honom derpå ett nöjachtigt swar, jag will i morgon med Posten, berätta hans goda Faster därom.

FRU LOTTA.

Min Fars befallning, skall med all lydnad blifwa efterkommen.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, men kiära Barn, Gubben behöfwer hwila sig litet, sedan will jag gå på Cafféhuset, innan aftonmåltiden, min Lotta får jag gå i den kammaren du ämnat mig.

FRU LOTTA.

Jag har sielf tilsedt at alt är uti god ordning. Jag önskar min kiära Far en god roo.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl.

Femte Jnträdet.

FRU LOTTA, FRÖKEN GLADLYNT, SARA.

FRU LOTTA.

JAg tror du är från wettet Fiken, til at bry en som du giör, jag blir min san ond med alfware.

FRÖKEN SOPHIA.

Lät mig se huru du ser ut när du är ond, jo just som då du sist sände den stackars Grefwe Hurtig från dig.

FRU LOTTA.

Kom du Fiolla lät oß blifwa litet alfwarsamma, jag skall säga dig en underlig sak, tror du at rätt så pickhågad som jag war, för än jag wiste om min Far wille samtycka til mitt giftermål med Grefwe Hurtig, rätt så indifferent kommer mig nu den saken före.

FRÖKEN SOPHIA.

Griller, griller, min wän.

SARA.

Grefwen är der ute Ers Nåd.

FRU LOTTA.

Bed honom komma in; (Til Fröken Fiken.) Jag tilstår min Ängel, at när jag hör Grefwen skall komma, jag wäl kiänner återkomsten af min swaghet, men ei på långt när så häftigt som tilförende, jag swär dig at det är sant, men kan ei utgrunda hwad sådant kan betyda, om icke det som jag hört, at wi naturligen längta efter, hwad wi tro swårt at bekomma, men at när swårigheten är borta, längtan minskas, ja omsider stannar, jag säger intet mer, men få si hur det går.

Siette Jnträdet.

FRU LOTTA, FRÖKEN GLADLYNT, GREFWE HURTIG.

GREFWE HURTIG.

MA charmante Cousine, jag beder om förlåtelse, at jag intet kiände Er, sist jag hade den ähran at se Er, eller wiste den lyckan jag hade at wara Er så när skyld, jag kiände dock, at det war något i blodet som kom mig at kiänna ett je ne sçais quoi, som man säger i Frankriket.

FRÖKEN SOPHIA.

Åh här i Swerige säger man Grefwe, at när man kommer i ett huus, så wiser man första höfligheten åt Frun deraf, för det öfriga så har jag altid wetat, at som mig bordt sätta wärde på den lyckan, at wara Ert Syskone-

Barn.

FRU LOTTA.
(Til Fröken.)

Jag ser min Ängel, at Grefwe Hurtigs visite war denna gången ämnad först til Er, och sedan til min Spegel.

GREFWE HURTIG.

Fru Lotta! min Cousine! twå emot en är för mycket; Jag hoppas min wackra Fru kan intet taga illa up om min agreabla Surprise, at hafwa en så wacker, och af mig här tils okiänd Cousine, samt at par hazard träffa henne här, kom mig at manquera i de manieres de vivre, som jag elljest är så lagran uti, men min Fru, hwarföre war J så otålig sist, när J så godt som wisade mig dören?

FRU LOTTA.

Examinera Ert egit hierta, Grefwe, och Er egen tunga, tror J, at fast ett dygdigt fruntimmer haft den swagheten at tilstå, det hon hade något tycke för en Cavallier, hon derföre utan förtret kan höra at sådant allestädes uttrumlas, ja torde äfwen snart komma i avisorne.

GREFWE HURTIG.

Min Fru, min Cousin Stadig, war min Confident, och den endaste jag förtrodt mig til, någon måste jag ju hafwa til at öpna mitt hierta före, om han warit indiscret, är det mitt fel?

FRÖKEN SOPHIA.

Grefwe, Grefwe, om J har så många Cousiner som jag wet at J hafwer Confidenter, i detta målet, så har Er Slächt wackert tagit til och förökat sig på deße Fiorton dagar. Min Bror Stadig wet at tiga och tala med, det försäkrar jag Er på.

GREFWE HURTIG.

Åter twå emot en igen, ma foi il n'y a pas moyen. (Kastar ögonen åt Fröken Sophia.

FRU LOTTA.

Dess utan så skulle iag tro, Grefwe Hurtig, at wissa Samqwämen, som J frequenterar, och wißa nöijen som J tager, ej wore anständige för en Person af Ert stånd, och som pretenderar så mycket som J giör at älska ett Fruentimmer, som i alt håller sig så god som J.

GREFWE HURTIG.

Jalousie ma foi. Men huru har hon kunnat få weta sådant, Min Fru? Jag ser Stockholm är fullt med afwund och baktahl, tacka wil jag Paris, där frågar intet den ena efter den andra, Folcket löpa intet där med sqwaller, til at skillja twenne älskande hiertan ifrån hwarandra, men det må wara huru det will, min skiönaste Fru, om jag något felat, hwilcket jag dock intet wet, så beder jag här på knä om förlåtelse.

FRÖKEN SOPHIA.

Grefwe, Grefwe, J glömmer Er, Fru Lotta står intet bak om Spegelen, wänd Er hit, om J skall be henne om förlåtelse.

FRU LOTTA.

Kom, kom, Grefwe, det ser så ut som wore Spegelen, eller snarare J sielf som J ser uti Spegelen, hwad I älskar mäst, jag will dock wara så charitable, at tro det wara mer en owana än egen kiärlek hos Er, jag är fromsint, och wil derföre denna gången förlåta Er alt, men swär därjemte wid min ähra, at det skall blifwa sidsta gången; jag måste nu lemna Er, men J skall wara wälkommen hos mig til aftonmåltids.

GREFWE HURTIG.

Jag skall lyda Er befallning. (Bugar åter diupt för Fröken Sophia och går ut.)

Siunde Jnträdet.

FRU LOTTA, FRÖKEN SOPHIA.

FRU LOTTA.

Det är så min Fiken, en stor ändring är skiedd i mitt sinne, tänck jag börjar nu alt mer och mer se Grefwe Hurtigs fel, som jag tilförene, dels intet märkte, dels tyckte wara behagelige, du mins ju hwad min Far gaf mig tilstånd at säija honom, jag hade thet samma åtskilliga gånger på tungan, men kunde intet ha hierta at gifwa honom det nöijet, ja, min hiertans Fiken, ännu ett starckare tecken, at jag ej älskar din Cousin, är det, at jag ej är jalouse, fast än jag nogsamt märckte, at hans ögon mer luppo och fäste sig der du stod, än sågo mig an, tilförende hade sådant kunnat förstöra wår såta wänskap, min Ängel, men jag säger dig med min wanliga uprichtighet, at jag nu anser alt hwad Grefwen giör, talar eller täncker, med största kallsinnighet i werlden.

FRÖKEN SOPHIA.

Ligger intet til äfwentyrs under denna lilla, och jag tör säga ogrundade mißtancka, en hemlig kiärlek begrafwen, som snart torde tända sig igen?

FRU LOTTA.

Aldrig, aldrig, min wän.

FRÖKEN SOPHIA.

Men hwarföre försäkrade min Lotta Grefwen då, at hon wille förlåta honom alt hwad han felat.

FRU LOTTA.

Jag giorde så, men mins min ed, at det skulle blifwa för sista gången, jag är så försäkrad at han lärer snart igen begå någon galenskap, at jag så godt redan håller mig wara befriad ifrån en tilsäijelse, som war så willkorlig; men min Fiken, wil du wara så god och gå litet i Mat-Salan, medan jag går at tilse om min Far hwilar sig ännu. (Är på wägen at gå, men stannar litet och säger.) Men min hiertans du, lär intet din bror komma hit i afton, i alt fall sänd straxt och bed honom på mina wägnar giöra oß sällskap.

Åttonde Jnträdet.

FRÖKEN SOPHIA GLADLYNT.

FRÖKEN SOPHIA.
(För sig allena)

JAg har lust at se huru detta lyckas, Fru Lotta Enterfelt är som hennes Far uprichtig i alt sitt wäsende, hwad hon menar så säger hon, och när hon beslutit något så ändrar hon sig icke gärna, så at Grefwe Hurtig är ofelbart slagen utur Scholan där, det är jag försäkrad om, men huruwida min bror deraf kan profitera står därhän, nog tyckte jag at Fru Lotta rördes något af de ord han sade, när han sist gick bort ifrån henne, den enständighet, hwar med hon och begiärade just nu af mig at jag skulle i hennes namn sända efter honom, skulle ock synas gifwa något hopp, men huru hon lärer på godt maner bringa Gubben at komma på andra tanckar, i anseende til Grefwe Hurtig, det wet jag intet, han är äfwen så beständig i sina Resolutioner som hon, och måste hafwa goda skiäl innan han dem ändrar, men hwad nya skiäl kan Fru Lotta anföra, som skulle hafwa bracht henne, sedan hon sist talte med Gubben och wiste sig så lydig at efterkomma hans befallning, at aldeles afslå Grefwe Hurtigs frijeri, där ligger knuten. Men ändå ni skal weta, wår Lotta lilla, Fars endaste dotter, och ögnasten på kiöpet, har intet så särdeles swårt före heller at inbilla den goda Gubben hwad hon will, om hon tar sig det före: Med alt det så säijer jag än en gång, at jag undrar huru detta lärer lyckas, emedlertid så har jag intet warit så blind, at jag ju sedt Grefwens åtbörder i anseende til mig, jag tilräknar dem ungdomens men besynnerligen wår bereste ungdoms wanliga ostadighet, men hade de ock gådt uprichtigt af hiertat, så är jag ändå alt förmycket Fru Lottas trogna wän, til at söka förleda ett hierta, som hon åstundar at äga; doch jag tilstår därjemte, at oachtat alla Grefwe Hurtigs fehl, hwilcka äro i sanning, mera affecterade än honom medfödde, jag nogsamt kan märka alla de egenskaper, som ifrån så långliga tider har giordt hans Familie älskad och wördad i Riket, några flera år, bättre omgänge och mognare eftertancka, ja kanskie ock en försichtig hustru, lära utan stor swårighet sättia alt til rätta hos honom: Blefwe jag den samma, så tör jag swärja på, jag skulle reüsera, iag skulle så hyfla dig, så hyfla dig, Grefwe, at du skulle —– hwad då? jo älska mig så mycket, som jag fruchtar at jag redan finner hos mig böijelse at älska dig. Men jag skulle bygga Slått i wädret nu, och det skulle blåsa bort, Pytt, hwad då igen, jo trå den Fiken, som derföre skulle sörja sig ihiäl, säger jag, och däri skall jag wara Far lik, hoppas jag, så länge jag lefwer; En ung och wacker Flicka, som Gu-Far min kallade mig rättnunas, och rik på kiöpet, sans vanité, måste wara en förbannad toka, om hon intet kan wällja, sig en man, just som hon will ha’n.

IV. ACTEN,

Första Jnträdet.

BARON STADIG, Juncker TORBIÖRN, BERTIL.

BARON STADIG.
(Sachta til de andra.)

HWad kan denne underliga Sällen mena med sitt bu- gande; Jag will frågan. (Til Juncker Torbiörn.) Will ni, min Herre, tala med någon af oß?

JUNK. TORBIÖRN.

Ja är ingen Herre, å inte will jag warat, mitt namn är Juncker Torbiörn Ränterik, och jag har Sextusende daler Silfwermynts bonde Räntor, å det är mitt Herrskap, om ni will wetat.

BARON STADIG.

Så mycket bättre för Er, Juncker, ni lär likwäl intet ta illa up, hoppas jag, at jag frågar, om ni har något otalt

med någondera af wårt Sällskap, efter jag tyckte, at ni nicka til den ena efter den andra af oß.

JUNK. TORBIÖRN.

Den här lymmelen Trulls, han wille änteligen jag skulle gå in i denna stugan, och sa, at de dricka te här, jag har nu setat här halfwa timan snart sagt och bugat, men ingen af Er go Herrar har wålat Er at dricka mej te, ja är likwäl så god som någon af Er, ska ni weta, och will ingen af Er dricka te mej, så kan ja wäl dricka för mej sielf.

BARON STADIG.
(Til de andra.)

Han lär inte ha alla skrufwar fasta märcker jag, han har hört at man dricker Thée här, och det har han förstådt, som skulle man dricka honom til, lät oß giöra så alla på en gång. (Til Juncker Torbiörn.) Juncker, jag har den ähran at dricka Er te. (Så giöra ock alle de andre, och buga sig för honom.

JUNK. TORBIÖRN.

(Bugar sig igen för den ena efter den andra.)

Jag kan intet giöra mer än en beskied i sänder, go Herrar, men gie ni mej tid, så ska jag swara hwar och en i sin ordning; Jag har ännu aldrig spottat i kannan wet ni. Hör gåße gie Juncker en kopp med.

BERTIL.

Ja Herre. (Sätter en kopp Caffé för Juncker.)

JUNK. TORBIÖRN.

Hör Poike west du hwa, Ja är intet wan at dricka ur fingerborar, i min bygd dricka wi utur röda skålar kan tro. Men jag ser manerer här uppe i landet är at dricka utur spräckluta, det skall fuller wara förnämare det utan twifwel, så ge mej hit en skål som håller ett halfstop, och äfwen det är litet nog för Juncker Torbiörn.

BERTIL.

Det ska skie Herre. (Löper ut.)

BARON STADIG.

Ni har fuller intet warit länge här Juncker?

JUNK. TORBIÖRN.

Jag kom hit i måros, och wille jag wore hädan ren. Ingen kiänner jag, å ingen kiänner mej: Får ja man beställa ett ärende, hwarföre jag reste hit, så hoppas jag aldrig se Stockholm mer så länge jag lefwer.

BERTIL.

(Kommer in sätter en stor skål Caffé på bordet för Juncker.)

JUNK. TORBIÖRN.
(Ser på skålen.)

Jag hoppas de ha intet lagt pors i detta öhlet, det sir så swartbrunt ut, men kanskie det är mumma, ja mins min granne lnspectoren på supnäs, tractera mej med slikt, litet för min bortresa. (Tar skålen dricker hastigt

och bränner sig illa, kastar skålen i backen, springer efter gåßen at slå honom.) Jag ska lära dej din tyfunge at giöra narr af Folck, får ja fast dej, så ska du aldrig glömma, at du har bränt up mun på Juncker Torbiörn med dit trållskap. (Spottar mycket och ofta.)

BARON STADIG.

(De andra gå emellan; Men Baron Stadig säger.)

Gåssen rådde min san intet för Er olycka Juncker, ni lär intet wara wan wid denna dricken, han bör drickas så het, som man kan det tåla.

JUNK. TORBIÖRN.

Han skulle ha sagt mej det förut, den slyngelen, men twy dej för drick du gaf mej; dricka ni alla sådant tyg go Herrar?

(De swara alla ja.)

JUNK. TORBIÖRN.

Det lär wara siuklig tid här uppe hos Er då, märcker jag, efter ni måste ta denna bäska läkedomen, ty jag mins när jag war gåße i min dar, och hade ondt af flen, at Far-Mor min kiörde i mej, just en sådan förbannat mölja, ja skam få mej kiänner jag icke igen smaken. (Grinar illa och spottar.) Men hör gåße gie mej en sup bränwin, så wet ja hwad jag dricker, ni säljer tåcke wet jag?

BERTIL.

Ja men! hwad will Herrn ha för slag?

JUNK. TORBIÖRN.

Kalla mej Juncker, din lymmel, kom ihog hur du har skållat truten på mej du mordbrännare.

BERTIL.

Men hwad will Juncker ha för bränwin?

JUNK. TORBIÖRN.

Det bästa du har, men lät det wara kalt, det rår ja dej, eller wanckar det klimpar, mins det.

BARON STADIG.

Men får man fråga, Juncker, hwad angelägit ärende som bracht Er hit, någon ansökning i Collegierne, utan twifwel?

JUNK. TORBIÖRN.

Hör go Herrar, det kan wara Er lika mycket hwad jag har at giöra här, ni är ingen Landt-Fiscal hoppas jag, at ni frågar efter hwad Folcket giör, jag wet intet hwad ni menar med Collegier, de kunna wara fisk eller Fogel för Torbiörn, de få sittja länge nog i fred för mej säijer jag.

BERTIL.

(Kommer in med ett lagom bränwins glas, och will gifwat åt Juncker.)

JUNK. TORBIÖRN.

Dra nu ända til blåkulla din utbasade tyfpoike du, kallar du detta en sup, ja kan knapt wäta en tand på mej dermed, spring i flygande säijer jag, säijer jag, efter ett större glas, eller skam få mej ska jag icke så skafwa up öronen på dej at du aldrig ska glömma Juncker Torbiörn.

BERTIL.

(Kommer in med ett tomt ölglas, wiser Juncker och frågar.)

Är detta stort nog Juncker?

JUNK. TORBIÖRN.

I knappesta laget Poike, skynda dej hit dermed.

BARON STADIG.

Hwad roar ni Er med på landet Juncker?

JUNK. TORBIÖRN.

Ni är förbannade frågwisa godt Folck här i Stockholm, märcker jag; Jag äter, dricker och sofwer, besöker mina grannar, de besöka mej, wi dricka öhl och bränwin tilhopa ja stundom ett glas win med ska ni weta, jag röker min modiga pipa tobak, jagar ibland, stundom fiskar, slår mina drängar, kräfwer in mina Räntor, och så äter dricker och sofwer jag igen, hwa ska jag annat giöra?

BERTIL.

(Kommer in med glaset.)

Si här Juncker.

JUNK. TORBIÖRN.

(Smaker på bränwinet.)

Ja waßfammicken, det är utande godt, min Ingri där hemma, bränner fuller omycke skiönt bränwin hon, men det måste likwäl skiäncka in för detta här, kan tro. (Tager små supar. Ropar gåßen, samt kastar ett Sexstyfwer-stycke på bordet.)

BERTIL.

Hwad menar ni Juncker härmed.

JUNK. TORBIÖRN.

At betala hwad jag har tagit, dit dumma fä du.

BERTIL.

Ja jag wore wist dum, Juncker, om jag tog detta för betalning, lät mej si, för ett halfstop Caffé en Carolin, en sönderslagen postlin skål för 2. Caroliner, ett ölglas hwari gick sex goda supar ratasia à 6. styfwer supen 1½. Carolin, giör tilhopa halfsiette Carolin; Juncker, om Er behagar, wil ni betala mej dem, och sedan gie Bertil stackare Er Sexstyfwer, ni kasta på bordet, til driks-pengar, så ska ni ha tack derföre kiära Juncker.

JUNK. TORBIÖRN.

(Tar hastigt Sexstyfwer-stycket tilbakars igen af bordet.)

Ja tacka när du får något at tacka före, du samwets lösa skinnare, halfsiette Carolin säijer du, du tror fuller, du kan inbilla mej, at må'n är giord af en Wästgiöte-Ost, gå och slicka up på golfwet där dit Cofä, som du kallar det, där ligger det, och der så får du det igen, där med är en Carolin betalt, plåcka hop bitarna af din lerpotta, och lät limma dem tilhopa, jag will bestå arbets-lönen, och så slår jag af 2. Caroliner af din räkning, dit bränwin war fuller godt, det kan jag intet neka, men när jag gier dej en marck supen, så har du intet at klaga, det giör Sex marck, efter glaset hölt 6. supar, som du säijer. (Tar up 16. styfwer, kastar dem på bordet.) (Til sin dräng.) Kom lät oß gå Truls.

BERTIL.

(Springer til dörren, och ropar til de andra i Caffé-huset.)

Kiära Herrar ni har sedt hwad Juncker här har haft, ni har och hört hwad jag fordrat af honom, hielp mei at få min betalning, eller slår husbon armar och ben af mej.

BARON STADIG.
(Stiger up.)

Hör Juncker ja ser ni är främmande här på orten, men hwar ifrån ni ock kommer, så lär man måst betala hwad man niutet. Ni har fådt, hwad ni har begiärt, det är intet gåßens fehl, at ni brände Er, eller at ni begiärt en Er obekant drick, ha ni warit mindre ifrig, så ha ni intet slagit sönder skålen, som wärckeligen kostar, hwad han fordrar för henne, och wi betahla alla hwar dag så mycket för en Sup ratasia, som han begiär; (Frågar de öfrige.) är icke detta alt sant go Herrar?

(De swara alla) Jo det är så, Herr Baron.

JUNK. TORBIÖRN.
(För sig sielf.)

Tro dej böln, du tör inte wara så god at narras med du, men hwad tusend pocker hade jag at giöra här, det war dit uptog Truls, du will altid näsia i alla hål, (Til Baron Stadig.) Ja det må så wara Herr Baron, som jag hör de kalla Er, efter en så wacker man, som ni, säijer, at jag måste betala half-Siette Carolin, så är Juncker Torbiörn intet mas eller, at han icke förmår komma ut med de halförarne, jag har fuller betalt så mycket för en gång, och har råd der til med, om ni will wetat. (Tar utur sin böxsäck en gammal strumpa, hwari han har pengar, och räknar ut half-Siette Carolin, gifwer åt gåßen.

BERTIL.

Kiära Juncker, litet driks-pengar åt stackars Bertil, jag får ingen annan lön af husbon, än hwad förnäma Herrar, som ni är, förähra mej.

JUNK. TORBIÖRN.

(Ger honom ett Sexstyfwer-stycke.)

Tag detta Sexstyfwer-stycket, du din gnäller; Men hör du måste gie mej en pip tobak på kiöpet.

BERTIL.

Mycket giärna nådige Juncker.

Andra Jnträdet.

GREFWE HURTIG, JUNK. TORBIÖRN, LARS LUSTIG, BERTIL.

GREFWE HURTIG.

(Kommer in och siunger.)

TIrcis je ne veux point refuser, Ce que vous pourrez demander, L'amant, qui nous à sçû toucher, A droit de tout pretendre, La la la la la lara la la La la la lara la lara.

JUNK. TORBIÖRN.
(För sig sielf.)

Nog rosar du dit matöhl, kan tro, jag wågar du går intet med nyckter maga der du går du.

GREFWE HURTIG.

Poike hwar är din husbonde.

BERTIL.

Han är utgången Herr Grefwe.

GREFWE HURTIG.

Verte bleu, låter han giöra en öhlkrog af sitt Caf-féhus här, eller will han at gens de qualité sku gå hit, til at luckta tobaks-rök, och at bära den ut med sig i deras kläder, Fy, hör pendart que tu es, säi åt din husbonde, at jag aldrig mer sätter min fot innom hans Caffé-hus, på detta sätter, ma foy.

BERTIL.

Junckern här, begiärte at få röka en pip tobak Herr Grefwe.

GREFWE HURTIG.

Juncker mej hit, och Juncker mej dit, den som will röka tobak, så har han wäl tid, at gå och söla i ett annat rum, ach hur litet Folcket weta at lefwa i detta landet.

JUNK. TORBIÖRN.
(För sig sielf.)

Trå dej för ölsinne du har, det lär intet wara af det bästa slaget märcker jag, jag will intet lägga mej i slanger med honom heller, fast han just intet ser så ut, som skulle han lura många. Nå si hur han sprätter. (Lägger pipan ifrån sig på bordet, och ser noga på Grefwe Hurtig, som emedlertid går och hwißlar, men sätter sig hastigt wid bordet utmed Juncker Torbiörn, som därwid stiger up och ställer sig häpen.)

GREFWE HURTIG.

(Tar Juncker hastigt i hand, rycker honom neder igen på bäncken.)

Asseyez vous mon ami.

JUNK. TORBIÖRN.

Hör ni, om ni will ta Folck i hand, så ta på ärligt swenska, jag förstår intet Ert utlänska språk, och intet will jag förstået, det är mer det.

GREFWE HURTIG.

(Sätter handen under sitt kindben och beskådar Juncker.)

Ha ni rest men wän?

JUNK. TORBIÖRN.

Jag är hwarcken Er wän, eller owän, och ingendera will jag wara, Juncker Torbiörn heter jag, will ni tala med mei, så kalla mej så, hwar och icke, så kan ni ha rätt så litet otalt med mej, som jag har med Er.

GREFWE HURTIG.

Lät så wara då, jag will kalla Er Juncker, men säj ha ni rest?

JUNK. TORBIÖRN.

Ja dit jag welat, och så mycket jag behöft, har J nu swar på Er fråga?

GREFWE HURTIG.

Monsieur le Junckar, je vous apprendrai à vivre ma foi.

JUNK. TORBIÖRN.

Antingen tala så jag förstår, eller Farwähl.

GREFWE HURTIG.

Ja jag ska tala så ni ska förstå mej, säi då, skiäms ni intet, Juncker, at gå så sluskut klädder, som ni giör, kom wäß, Er råck war giord i Kong Orres tid, fy hwad för flåttiga hår, orena lintyg, lapputa strumpor, tiocka plumpa bonskor med remar uti, storkragiga handskar, som ni glaserat under näsan, en wärja, som jag tror ni brukar til stekspett när ni är hemma, säi Juncker, är alt detta en kläddrächt för en Adels-man på kiöpet, som ni är, ni måste min san resa ut til at lära både lefwa och kläda Er, talar jag nu så at ni förstår?

JUNK. TORBIÖRN.

Ja nu talar J ren Swenska, och nu förstår jag Er; Och efter jag änteligen ska giöra Er beskied för mina kläder, så lät mej säija Er, at min råck är giord efter min kropp, och inte efter andras tokuta griller, at jag brukar honom så länge han håller, at jag bär mina hår sådane, som de äro, utan, at antingen miöla dem fulla, eller binda dem up bak om öronen, at jag tar rent lintyg när jag det behöfwer, och intet för syn skull, at jag lappar mina strumpor, och betalar min giäld, at jag brukar skor, som täcka mina fötter, starcka och stadiga at gå uppå, och intet at sprätta med, at jag knyter dem rätt så wäl igen med remar, som ni spenner igen Era, at mina handskar hålla mina händer warma, hwilcket är alt jag håller dem wara nödiga före, och at sist, hwad mitt steke-spett här, angår, så har jag satt tåcka krams-foglar derpå förr, som ni är. Säj mej också nu, min fromma Herre, om ni förstår mej?

GREFWE HURTIG.

Juncker, Juncker, hade ni rest, så förstode ni bättre än ni giör, at slika ord och manér kunna lätt bringa Er en

händel på halsen, Ja jag säijer ännu en gång, at det är skada, at ni intet reser utom lands, tänck huru det naturliga förståndet, som ni har, skulle därigenom bli uphyfsat, och Er galla litet utspädder, vous brilleriez par ma foi.

JUNK. TORBIÖRN.

Ha J då rest Herre?

GREFWE HURTIG.

Ja, kan ni intet se det, Juncker, betrackta alla mina manér, huru fria och otwungna de äro, se hur snygt jag kläder mej, i hwad skick alt sitter, med ett ord Juncker, det är omöyligt at wara i alt behagelig och artig, utan at hafwa warit i det söta det kiära Franckriket.

JUNK. TORBIÖRN.

Är det möijeligt Herre? Lät mej si! Ja jag måste fuller resa, hwad det lider. Är det långt til Franckriket?

GREFWE HURTIG.

Jntet längre, än at ni uti en månads tid kan wara framme, om ni elljest intet uppehåller Er någon stans på wägen, det ni dock ej behöfwer giöra, ty utom Franckriket, men särdeles den liufliga Staden Paris, är ingen ting wärdt at se uppå resan.

JUNK. TORBIÖRN.

Ja jag måste min san resa, men är främmande wälkomna derute?

GREFWE HURTIG.

Så wälkommen, Juncker, at de kyßa och famta Er, hwar ni kommer, alla fägna Er, ni äter och dricker bättre än på någon ort i werlden, har bättre Sällskap, mera nöije, niuter mer höflighet, med ett ord, alt öfwergår både Er wäntan och Er önskan.

JUNK. TORBIÖRN.

Det må gå, huru det will då, resa måste jag, dock sej mej Herre, har man alt detta utan penningar.

GREFWE HURTIG.

Kan ni någonstäds ha något utan penningar, men här förtär ni Era pengar med lust, och iblan angenäma tidsfördrifwer, operar, Comoedier, masquerader och Baler.

JUNK. TORBIÖRN.

Det lärer fuller wara alt mycket förnämt utländskt Folck som ni nämde där, ja jag kiänner på mej, at jag måste resa, och ändå i morgon.

GREFWE HURTIG.

War intet så brå på gröten, heller Juncker, töfwa litet til deß jag får tid at underwisa Er, huru ni ska wara wälkommen, hwar ni ska giästa, hwad folck ni ska söka at umgås med, hwad skräddare och skomakare ni ska bruka, af hwad mästare ni bör betiena Er, när ni wet detta förut, förstår ni mej, så har ni redan lärdt, hwad andre måste med största beswär och tidspillan, söka at giöra sig kunnige om, sedan de kommit til Paris.

JUNK. TORBIÖRN.

Det hielper intet säijer jag, resa will jag, och resa måste jag, i morgon ändå på kiöpet, och ämnar intet stanna eller uppehålla mej någon stans, förr än jag kommer tilbakar til mitt söta och kiära Stollebo, der får jag klä mej som jag will, kiämma mitt hår, som jag will, spotta och snyta mej som jag will, och skratta så mycket jag will, åt alla Era resor, och all Er hembrackta artighet.

GREFWE HURTIG.

Så har du stått och gycklat med mig hela tiden din plumpa bondlymmel, det är din lycka at du är adelsman, och at jag fördenskull intet törs röra dej på ett allmänt hus, men gå straxt ut här ifrån säijer jag, eller ska jag fola dej hädan, så du skall aldrig glömma mei.

JUNK. TORBIÖRN.

Om iag intet redan och förr än du kom hit in, hade mig ämnat bort, så skulle wi nappas om dörren bägge; men nu kan du gå och sprätta här helt allena, så mycket dej lyster, det ska wara dej giärna undt, men när du blir nyckter igen, så tänck likwäl efter, at det will mer, än tu ord til, at wisa en ärlig karl gå på dörren, och at slikt owett kostat mången åtminstone ett blått öga. Farwähl. (Går ut.)

Tredie Jnträdet.

GREFWE HURTIG, LASSE, AMMIRAL ENTERFELT.

AMMIRAL ENTERFELT.

(Kommer in just när Juncker går ut, och hör hans sidsta ord, Gref Hurtig ser honom intet, utan talar wid sig sielf.)

GREFWE HURTIG.

LAsse lofwa icke Cousin Stadig at möta mej här?

LASSE.

Jo Herre.

GREFWE HURTIG.

Hwad dröijer han så länge då, jag har nu en god tima tror jag wäntat på honom i denna swinstigan, fy hwad liderligt Sällskap kommer hit, si hur här sir ut, du mins wåra Caffé-hus i Paris, Lasse, huru rena huru propra de woro, och at intet annat än folck af condition torde wisa sej där ibland oß, vive Paris, vive la France, ach at jag wore där igen! men hwem ha wi här?

AMMIRAL ENTERFELT.

(Hälsar på honom.)

Er tienare Herre. Gåße gie mej en Copp Caffé, och de nyaste Swenska Avisorne. (Sätter sig wid bordet.

GREFWE HURTIG.

Je Suis votre très humble serviteur, Monsieur. (Sätter sig utmed honom.)

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, Börjar at läsa Avisorne, men lägger straxt dem från sig.) Jag kan fuller se och höra at ni är utlänsk Herre, men får jag låf at fråga, hur länge ni warit här i landet, efter ni förstår så wäl wårt språk, som jag märckte med den man som just nu gick ut.

GREFWE HURTIG.

Jag har til min olycka warit här alt för länge, ja alt för länge.

AMMIRAL ENTERFELT.

Men hur länge då Herre?

GREFWE HURTIG.

Jo alt sen jag wardt född, har jag jemt och stadigt warit i detta ledsamma landet, förutan de twänne lyckeliga åhren som jag tilbrackte utom lands.

AMMIRAL ENTERFELT.

Hwad Herre, född här i Swerige, och således en Swensk?

GREFWE HURTIG.

Ja intet mer och intet mindre Herre.

AMMIRAL ENTERFELT.

Men ursäckta at jag frågar Er då Herre, huru ni kan ha samwete, at skatta Er olyckelig, för det ni bör räkna som en ähra? född en Swensk säijer ni, och derföre beklagar ni Er olycka, Herre, Herre, wet at wårt goda gamla Swerige är och blir uti det anseende i hela werlden, at ingen bör skiämmas före at kalla det sitt Fädernesland, ja det har ock bracht sådane män i dagsliuset, som knaft haft sina likar i några länder. De ha så pampas kring, kan tro, och warit sådane kiempar at de äfwen i grafwen blott med deras namn ännu skrämma wißa Nationer.

GREFWE HURTIG.

Ni förstår mej intet rätt Herre, jag skiäms intet för det jag är Swensk, ja jag tilstår mej äfwen altid hafwa haft derföre mycken heder och distinction i främmande länder, jag will å intet beta mina landsmän den hedern at ha med framgång fördt Eld och swärd kring hela Europa, ja jag har sedt många beklageliga teckn deraf på åtskillige orter dem jag besökt, men kroppens styrcka och ett frisk gå på, är ju intet alt som fordras hos stora män?

AMMIRAL ENTERFELT.

Nej det fordras wist mer, och det mera har funnits i så stor fullkomlighet hos wåra Swenska, at ingen Nation underståt sej at dem sådant disputera, kieck wärja och en klok penna, mandom och försichtighet, ha warit egenskaper som uti wårt kalla aflägsne Swerige stådt i ett jämnare och waracktigare flor, än uti alla öfriga Länder uti Europa. Och ehuruwäl wi aldrig förr än nu på några år, ty wärr, slagit oß på en främmande frihet, så ha wi dock med wår redlighet och warsamhet så begått, at man då trodt oß wäl och intet saklöst understådt sig at bedra oß.

GREFWE HURTIG.

Jag will medgie alt detta, Herre, men består alt det nöije wi höra önska oß deri, at antingen kunna slåß å rifwas, eller ock at bry wår hierna med diupsinniga anläggningar uti stats saker, är intet menniskian också född til ett angenämt umgänge, innocenta tidfördrif, inbördes politesse, å en wiß artighet i alt sitt wäsende, hwar finnes alt detta här i Swerige?

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, men alt kommer derpå an, Herre, hwad ni menar med de namn ni nu upräknat, kallar ni ett angenämt umgänge, der hiertat å mun fölgs åt, der en oförfalskad wänskap, åtminstone en uprichtig wälwillja, söker at upfinna och åstadkomma alt hwad som kan lända til inbördes ro och nöije, så ha wi haft det här i Swerige, mer än på några orter i werlden, ja äfwen så innom manna minne, at man ock finner ännu några fotspor der af hos oß hos gammalt folck, och ehuru detta umgänget är nu så godt som förswunnit hos oß, så lär ni dock fåfängt resa til utrikes orter, ni må nämna hwilcka ni will, at det igenfinna. Räknar ni åter för innocente tidfördrif alt hwad som tillika lättar och förbättrar sinnet, samt med det samma förfriskar och stärcker kroppen, så ha de gamla Swenska bå upfunnit och nyttjat så många å så tilräckeliga sådane tidfordrif, at uti forna tider, det hade blifwit räknat för en dårskap, at söka andre och flere på främmande orter. Om politesse består uti höflighet så uti tal som swar, uti blygsamma och ingen förtörnande utlåtelser, och uti en sky, för at skiäligt wilja mißhaga någon, så har man, åtminstone i min ungdom, ei behöft kasta bordt pengar på längliga resor, til at förwärfwa sig denna egenskapen, och sist så framt den artigheten i alt ens wäsende, som J nemnat om, består uti hwad som tillika bå anstår och pryder bägge kiönen, samt grundar sej på en manlig fryntlig och wyrdsam åtbörd hos det ena, och ett fromt samt ärbart och dock gladlynt upförande hos det andra; Så war Swerige i forna tider derföre namnkunnigt, och om det nu mer ei är sej deruti likt, så har det at tacka sådane Herrar som ni derföre hwilcka med Era utifrån införda artigheter, giordt här en sådan blanning, at man har swårt före at mer skilja det goda från det onda.

GREFWE HURTIG.

Hålt gubbe hålt, jag märcker när gammalt folck få lof at tala, så weta de intet när de skola tiga igen.

AMMIRAL ENTERFELT.

Unger man, wet at gubben inte begiär någons tilstånd at tala, ej heller ska ni lära honom när han bör tiga, ha ja rört Er på qwickan? eller tror ni än, at ni har til Er olycka warit för länge i det ledsamma Swerige.

GREFWE HURTIG.

Åtminstone ha ja warit för länge i Ert ledsamma sällskap.

AMMIRAL ENTERFELT.

Ha ni fört så mycke förstånd hem mä Er, som ni ha lastat Er hierna med fåfänga, så skulle ni skatta för en förmon at wara i sälskap med gammalt Folck, som ha sedt mycket, och mycket förfarit, ser ni dessa grå håren ynglinge?

GREFWE HURTIG.

Ja ja ser de skulle wara goda at blanda ibland andra, til at giöra en wacker toupet med.

AMMIRAL ENTERFELT.

(Stiger up, sätter hatten på sig, och griper til sit wärjefäste)

De orden ska du betala dyrt din wetwillinge. (Grefwe Hurtig slår ock handen på sitt wärjefäste.) (Baron Stadig, som kom just in med Grefwe Hurtigs sista ord, springer och ställer sig emellan dem och säger: Herr Ammiral, Grefwe Hurtig, detta skiämt går för wida, och torde på detta stället wara Er bägge äfwentyrligt.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, är dä Grefwe Hurtig, ja war på wägen min san, at få en wacker måg, en ärtz Sprätthök ser ja, och en öfwersittare på kiöpet, när ja kom in i Caffé-huset, börja han händel med Juncker Torbiörn, och nu hade han inte försyn at skymfa en så gammal å gråhårig man, som ja är, stackars Lotta, du ha, på min ära blit wäl gift, mycket wäl gift, min flicka, om intet denne händelse röidt din Friares rätta kynne.

Fierde Jnträdet.

GREFWE HURTIG, BARON STADIG, LASSE.

BARON STADIG.

Så Cousin, nu har ni wäl bestält Er sak.

LASSE.

Ja kiära Grefwe, wi ha förplumpat oß nu i siu fanders måtta.

GREFWE HURTIG.

Hwem skulle ha tänckt, at den gamla Gubben war Fru Lottas Far, men det är lik mycke, ja wågar min lilla Fru sätter alt til rätta igen, ja jag är säker på hon släpper inte Fars-Gubben, för än han blir god igen. Siunger.—— Men säj nu Cousin uprichtigt bedröfwar icke denne händelsen Er öfwermåttan? (Ler.)

BARON STADIG.

Ja wore en skrymtare om ja ej tilstod dä ja mißunnar Er af alt hierta Er lycka, men inte skulle ja just ha önskat om ni genom denne Er oförsicktighet gick miste om henne.

LASSE.

Det är til säijandes, min nådiga Herr Baron, at om min Grefwe wore hängd, så skulle dä inte just giöra Er så särdeles ondt heller, men at J derföre inte will at han ska hänga sej sielf.

GREFWE HURTIG.

Hör Cousin, ä ni icke buden til Fru Lotta i afton?

BARON STADIG.

Jo Cousin är ja så.

GREFWE HURTIG.

Wil ni då fara förut, ty ja måst hem och laga mitt hår igen, som kommit i tämmelig desordre, i mina 2:ne batailler, som ja haft här. adieu. (Går ut.)

BARON STADIG.

Adieu min Cousin. (Går ut.)

LASSE.
(för sig sielf.)

Adieu Monsir Lasse, din Grefwe spelar ett tusendpockers högt spel, ja fruchtar han sätter bet på slute, å då lär han slå trumf på mina örlappar, så at dä hwisslar efter. (Löper ut.)

V. ACTEN,

Första Jnträdet.

BARON STADIG.
(Allena.)

JAg wet intet wäl huru jag skall ansee den ähran mig är skiedd, at den wackra Fru Lotta låtit bedia mig til sig i afton at hålla Herr Ammiralen Enterfelt sällskap, wid andra omständigheter, skulle jag hafwa ansedt detta för en obeskriflig lycka, men nu kan jag intet annat än fruckta at mig dymedelst förebodas den största förlust som jag någonsin kan lida, och som är oersättelig —— Fru Lottas Fader är kommen til Staden, hwilckens samtycke, endast felades at giöra min Cousin lyckelig, min Cousin har ock sagt mig at Fru Lotta äfwen befalt honom at i afton infinna sig hos henne, samt at hon förlåtit honom de fehl som han kunde hafwa begått. Hwad bör jag sluta af alt detta? annat än at Fru Lotta utsedt denna afton til at ewigt gifwa sig i min Cousins wåld, och at jag endast kommer at wara där til ett bedröfligt witne, men hwad will jag giöra, jag kan intet wara ond på Grefwe Hurtig, han har giordt sitt bästa at winna den ädlaste skatt i hela werlden, jag har ej heller ordsak at klaga på Fru Lotta, hennes wal war giordt för än hon mig någonsin kiände, jag kan ej heller säga at hon gifwit mig den aldraminsta anledning at hoppas det hon wille eller kunde behierta min trogna kiärlek; Jag will önska dem begge lycka, och med tålamod uptaga mitt oblida öde, samt om möijeligit är tilse at denne kiärleks swaghet som på så kort tid, så godt som aldeles betagit mig all sinnets roo och alt nöije, må också blifwa den sista. Men här kommer den goda gamla Ammiralen, där sir wi ännu en öfwerlefwa af wår gamla Swenska ärlighet, du redlige kiäcke Gubbe, huru lyckelig wore jag, om jag finge kalla dig Swärfar.

Andra Jnträdet.

BARON STADIG, AMMIRAL ENTERFELT.

AMMIRAL ENTERFELT.

JAg hoppas J har intet wäntat länge Herr Baron Stadig, min san jag fick nu först weta Er ankomst.

BARON STADIG.

Jag kom ock nu på stunden hit Herr Ammiral, Er dotter, Fru Lotta, har befalt mig at wara des gäst i afton.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, Herr Baron, jag tackar Er så mycket mer för den ähran J will giöra min Lotta, som hon ock giordt mig en ganska fördehlachtig beskrifning om Er person det är wäl, det är wäl; min Flicka har rätt ser jag, mycket rätt, J är hierteligen wälkommen, Herr Baron, så mycket det har grämt mig at förnimma, det en af wårt Rike så wäl förtient familie, som Er är, tyckes wara så när på wägen at utslockna, så gläder

det mig, at J Baron Stadig, utom hwilcken jag tror ej många wara öfriga deraf, i alt Ert wäsende liknar Ere berömwärda Förfäder, det är wäl, det är wäl. Om jag lefde aldrig så länge, skall jag aldrig glömma Er Far Gouverneuren Thore Stadig, han tiente i sin ungdom wid Siö- Staten, war ock en tapper erfaren och förståndig Siöman, som hade tient snart sagt på alla utrikes Flottar i Europa, och kunde med skiäl räknas ibland wåra bästa Siö- Officerare; som jag något för honom kom i tienst, så blef jag ock ett halft år giord til Schoutbynacht för än han, men han avancerade mig sedan förbi til vice Ammiral, om någon annan hade så hoppat öfwer hufwudet på mig, å kan jag ej neka at det ju torde hafwa blifwit ett halsbrytande arbete utaf oß emillan, ty wi woro den tiden en hop unga raska drängar på Flottan, som wid slika tilfällen ej förstådt skiämt, men tro mig, Baron Stadig, Er Fars avancemente glädde mig, och jag war den första som uprichtigt önskade honom därtil lycka, ty wi giorde bägges hwarannan den rättwisan, at tilstå det wi i bravoure och siö-manskap woro lika, så at min avantage fram för honom, endast bestod i en några månaders äldre Scoutbynachts fullmacht, men deremot hade han den förmån för mig, at hans Förfäder många hundrade år giordt Riket stora tienster, och klädt många blodiga skiortor; deras meriter tyckte jag at de borde komma Er Far til nytta, när han sielf så berömmeligen trädde i deras fotspår, och därjemte skillnaden i wåra förtienster ei kunde säijas wara särdeles stor. Han hade sedan den olyckan stackars man, at det högra benet blef honom afskutit i samma Siö-bataille, uti hwilcken min redliga wän Gref Claes Hurtig blef slagen, hwaruppå han lemnade Flottan, och så ifrån den ena tiensten til den andra, blef omsider Gouverneur i Norrlanden, uti hwilcken beställning han dog. I förlorade mycket Baron Stadig igenom en sådan Faders död, men så war J derjemte så lyckelig, at J några år efter, fick en Styffar, den redlige General Major Gladlynt, uti hwilcken jag tror at J intet saknade Er goda Far.

BARON STADIG.

Åh nej, Herr Ammiral, min kiötzliga Far hade aldrig kunnat wisa mer kiärlek och ömhet för mig, eller taga mer omsorg om mig och min upfostran, än han, jag skall ock wörda hans döda mull så länge jag lefwer.

AMMIRAL ENTERFELT.

Herr Baron förlåt en gammal Gubbe, som hierteligen tager del i alt hwad som Er angår, om han är så frågwis och begiär weta hwad beställning som J bekläder, Er ålder, om jag gißar rätt, tyckes fordra at J måste redan hafwa walt någon wiß lefwernes art.

BARON STADIG.

Jag hoppas mitt swar på Er fråga, Herr Ammiral, skall så gillas af Er, som jag finner både fägnad och heder uti sielfwa frågan. Jag har i hela min ungdom med all flit sökt inhämta de kundskaper, som skulle giöra mig skickelig, antingen til en god Soldat eller en skickelig Stats- man. J språken, och Exercitier giorde iag ock de framsteg, at iag utan sielft beröm, kan säga mig uti dem wara färdig, min hug lekte fuller straxt på at taga til wärjan, men som wårt långsamma krig några år förut tagit ända och således liten apparence war til at lära stort, eller at giöra särdeles lycka i den metién, så beslöt iag på min Styffars trogna råd at giöra mina resor utom lands, beság ock de förnämsta utrikes orter, med den flit och acktsamhet som iag trodde en gång skulle kunna giöra mig desto skickeligare til at tiena mitt Fädernesland, Frankriket lemnade jag til sist, i upsåt at där något dröija, til at efter en allmän wedertagen inbillning, gifwa mit wäsende något bättre skick och angenämhet, men jag war snart sagt knapt dit kommen för än jag fick bedröfweliga tiender om min Styffars död, och blef så twungen för mina angelägenheter skull, at begifwa mig hem åt igen, sedermera hafwer jag här hwarken sökt eller ernåt någon beställning, lärer ej heller giöra derom någon ansökning, ty ehuru iag altid skal wara färdig enär påfordras at lif och blod, samt med arbete och hufwudbry tiena mit fädernesland, det ock til mina död dagar blifwer mit upsåt, at i alla måtto giöra mig därtil skicklig; likwäl som jag är så lyckelig at wara en förmögen man, som rikeligen kan subsistera af mig sielf, så har jag giordt mig samwete at söka brödet undan dem som måste tiena för deras uppehälle, Jag hafwer fördenskull utwalt at wara en

landtman, men på sådant sätt, at när jag med flit och uptäncksamhet idkar mit Jordebruk, iag är intet mindre omtänkt at dageligen kunna giöra framsteg i alla nyttiga wettenskaper och at cultivera mit sinnes gofwor, på det när påfordras jag både på Riksdagar kan gå Riket tillhanda med trogna Rådslag och eljest straxt träda uti hwad tienst som man af mig skulle wilja fordra.

Jag bör likwäl berätta Er Herr Amiral, at Öfwerheten för min utresa gifwit Grefwe Hurtig och mig en wårt stånd anständig Caracter, den nåden sökte jag intet, men tog den dock emot med all underdånig wördnad och erkiänslo, dels för det at iag dymedelst får tilfälle at giöra hos wår nådigste Öfwerhet upwachtning, at således stedze kunna wara i des åtancka, dels ock, emedan efter wåra tiders skadeliga wana, någon Caractere är oumgångelig uti samqwäm, och det hederliga namnet af en rätt landtjunkare nu, beklageligen intet gifwer särdeles anseende, fast jag måste giöra mit granskap den rättwisan och tilstå, det wi endast giöra wärde af hwarandra, efter som den ena öfwergår den andra i förstånd, dygd och redlighet, och intet efter den stämpelen som en Fullmacht slagit på någondera af oß.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, Ert fattade beslut är berömmeligit Herr Baron, och iag spår förut at J ej länge få derutinnan framhärda, Ert Fädernesland, Baron Stadig, lärer snart behöfwa slika män som J, men Er Cousin Grefwe Hurtig, hwar är han engagerad?

BARON STADIG.

Min Cousin är ei widare kommen än jag, han hade ock föresatt sig samma lefwernes art med mig, för än han började sina resor, men huru wida utrikes orter kunnat giöra en så total ombytning uti des förr fattade resolution som de giordt uti alt hans öfriga upförande, har jag ännu intet kunnat giöra mig kunnig om, men efter Herr Ammiralen nämner min Cousin, så lärer han tillåta at jag hierteligen beklagar den dårskap han begick just nu på Caffé-huset —— och ——

AMMIRAL ENTERFELT.

Åh nämn intet derom, Herr Baron, lapri, lapri, man måste förlåta ungt Folck, jag har ock warit yr i min ungdom, dock på Swenskt manér, sådane wispute utlänska manér wiste wi intet i min tid, wi galnades och hanskades oß emillan, så det gick wäl til, men wyrdade altid ålderdomen; dock det giör mig ondt at jag sielf blef på sistone något ifrig, bloden begynte at giäsa på Gubben, skall J tro, Baron Stadig, och hade J intet kommit emellan, så tror jag min san, at det blifwit bara alfware utaf, Jag förlåter Grefwe Hurtig af alt mit hierta, ja jag beklagar äfwen på det högsta, den förtret han dymedelst sig ådragit.

BARON STADIG.

Huru då Herr Ammiral?

AMMIRAL ENTERFELT.

Ja jag wil säija Er Herr Baron, J wet utan twifwel, at Er Cousin friat til min dotter, J tör ock weta at hans Person stod henne så tämmeligen an: Hon hade ock ämnat på mitt inrådande, at i afton gifwa honom ett fullkomligt ja; alt detta är öfwerända; min Lotta hade för min hemkomst fådt weta hwad som händt på Caffè-huset, bedyrade när jag kom in til henne, i hennes kammare, at hon aldrig mer wille weta af Grefwen, ja påstod sig därtil wara förbunden igenom en dyr ed, den hon aldrig skulle bryta.

BARON STADIG.

Men står hon intet at bewekas, och at wara så försonlig som hennes goda Far, hwilken likwäl lidit största

oförrätten.

AMMIRAL ENTERFELT.

Jag giorde alt det jag kunde, at öfwertala henne dertil, men fåfängt.

BARON STADIG.

Skulle Herr Ammiralen ei ännu willja giöra ett försök, hwem wet om icke ett så fromsint fruentimmer, som Fru Lotta, och som derjemte har så stor wyrdnad för sin Far, torde låta öfwertala sig.

AMMIRAL ENTERFELT.

Nei Herr Baron, jag kiänner min Flicka, så god som hon är, så beständig är hon i hwad hon en gång satt sig före, jag har desutan förswurit, at i slika mål, som deßa, någonsin mer bruka min Faderliga myndighet, sedan det en gång har lyckats mig illa, alt det jag kan giöra för Grefwe Hurtig, är at ynka honom, och at önska honom bättre lycka med en angenämare Flicka än min Lotta.

BARON STADIG.

Den får han intet om han reser hela werlden omkring, min Herr Ammiral jag ber ännu en gång.

AMMIRAL ENTERFELT.

Bed intet Baron Stadig, bed intet, saken är ogiörlig, om J will, så gå sielf och bed min Lotta, men J må tro Gubbens ord, J lärer intet uträtta. Här kommer hon, giör nu Ert bästa.

Tredie Jnträdet.

AMMIRAL ENTERFELT, BARON STADIG, FRU LOTTA, FRÖKEN GLADLYNT.

AMMIRAL ENTERFELT.

MJn Lotta, jag har berättat Baron Stadig huru du mißtyckt den händel Grefwe Hurtig började med mig på Caffé-huset, och at du fult och fast satt dig före at aldeles utslå hans Frieri.

FRU LOTTA.

Min wördnad för Er min kiära Far, den omtancka jag bör hafwa för min egen sällhet, och en swuren dyr ed, förbinda mig oemotsäijeligen til ett beslut, som jag aldrig ändrar.

BARON STADIG.

Men min skiöna Fru, huru snart kan en ungdom förse sig, fel som af hastighet begås, och hwartil ingen arghet är ursprung, böra så mycket snarare hos dem förlåtas, som gemenligen de ädlaste gemöterne hafwa de hastigaste rörelser.

FRU LOTTA.

Ädla gemöten Baron Stadig, böra kunna styra sådane hastige rörelser, ett sundt förnuft kan altid hålla dem i tygelen.

BARON STADIG.

Sådant kommer med åhren och förfarenheten, min wackra Fru.

FRU LOTTA.

Jnnan de åren och den förfarenheten kommer, kan så mycket ondt redan wara giordt, at det intet mera står at rättas. Men Herr Baron, lät oß intet längre raisonera härom, jag har ännu ett skiäl som är oöfwerwinneligit.

BARON STADIG.

Tör jag fråga hwad det är?

FRU LOTTA.

Jo at jag will så, at jag blir derwid, och at den, som mera talar härom, giör mig aldeles intet til willjes.

BARON STADIG.

Min nådigste Fru.

FRU LOTTA.

Jag hade aldrig kunnat tro at Baron Stadig skulle willja förtreta mig.

BARON STADIG.

Jag ber, hör mig.

FRU LOTTA.

Stig up först Baron Stadig, och tala sedan så mycket Er behagar, släpp man min hand lös, jag will stå qwar, det kan wara lik mycket hwar jag är, som det är lika mycket hwad J will säija.

BARON STADIG.

Min skiönaste Fru, jag tager himmelen til wittnes, at det första ögnablecket jag hade den lyckan at se Er, Era fullkombligheter så intogo mitt hierta, at J sedermera enwåldigt ägt alla mina tanckar, och at J warit all min längtans ädlaste och endaste måhl, iag wiste ei då at min Cousin Grefwe Hurtig war i lika tilstånd med mig, han har sagt mig sådant först i dag, men ach han förtälde mig tillika den lyckan han hade, at J, min skiöna Fru ei war honom ogunstig. När jag för några timar sedan, hade den åhran at tillika med honom giöra hos Er min upwachtning, bekräftade Er wackra mun, min Cousins lycka, och betog tillika mig alt hopp om min.

Sedermera är denna för min Cousin bedröflige händelsen emellan kommen, som tyckes hafwa ändrat Ert sinne, och hotar honom med förlust af en sällhet, som han borde skatta för den aldrastörsta i hela werlden, jag wore en Skrymtare om jag ei tilstode, at hwad som således händt, mig ingalunda bedröfwar, men så wille jag ei profitera af min Cousins olycka, så länge något hopp wore, at den samma kunde afböijas, ja jag hafwer äfwen trodt min skyldighet fordra, at, så mycket möijeligit wore, därtil contribuera, i detta upsåt min skiönaste Fru, och intet til at förtörna Er, har jag welat hos Er intercedera för min olyckelige Cousin, J har afslagit min bön, Ert fattade beslut emot honom är oföränderligit, J har förklarat alt förebedjande onödigt och fåfängt. Jag har således intet at reprochera mig sielf, ja fast emot miss sielf min egen kiärlek, ja min egen lycksalighet hafwa sökt, i anseende til min Cousin, fullgiöra alt hwad både wårt skyldskaps band, samt forna wänskap kunnat af mig fordra. Men (Faller åter på ett knä.) min skiönaste Fru, lät intet Er wrede emot min Cousin sträcka sig längre än til honom, har han ei wetat at sätta rätta wärde på det ädla hierta, som han war så när til at blifwa en lyckelig ägare utaf, så tro at jag håller det samma för den ädlaste skatt i hela werlden, utan hwilken alt nöije, ja sielfwa lifwet är och skall stedze blifwa mig både ledsamt och

föracktеligit, om detta hierta tigger jag nu här på mina knä, Skiönaste Fru Lotta, och tilbiuder at upofra Er där emot ett hierta upfylt af wyrdnad och kiärlek för Er, och som, så länge det äger en blod-droppa, skall hålla för sin största lycka at få höra Er til.

FRÖKEN SOPHIA.

Huru kan du, min Lotta, låta bror min stå så länge på knä för dig?

FRU LOTTA.

Ett så owäntat tal ifrån Er Baron Stadig, har så surprenerat mig, at jag ei en gång märckte Ert knäfall, som mig ingalunda tilkommer, eller jag bör tåla. Stig derföre, om Er behagar, up, och war försäkrad om all min erkiäntzla för ett så hederligit, och mig äfwen ei obehageligit tilbud, någon längre bekantskap, och widare umgiänge lärer behöfwas, innan J kan rätt weta om gåfwan som J begiär, swarar emot det wärde J sätter uppå henne, mig torde och en längre tid wara nödig, til at bättre lära kiänna den, som för all min lifstid kan antingen giöra mig högst lyckelig och förnögd, eller och outsäijeligen eländig.

FRÖKEN SOPHIA.

Min hiertunge, jag mins en wiß Fru, som ei många timar sedan sade, at hwad som skall giöras måste giöras fort.

FRU LOTTA.

Ja min Ängel, men jag mins åter en wiß Fröken, som ei längre sedan, swarade den Frun, at hwad som giöres hastigt, ångras länge.

BARON STADIG.

Min wackraste Fru, sådane upskof ehuru gunstige, pläga ofta wara förebod af höfliga afslag.

FRU LOTTA.

Jag mente dem intet så, Herr Baron.

BARON STADIG.

Men äro de då ei nu aldeles onödige, min nådige Fru, ingen tid, intet widare umgänge kan giöra mig mer försäkrad än jag nu är om min lyckas storlek, om Er wackra mun behagar endast med ett gunstigt ja den samma besegla, och om min beständiga wyrdnad för Er Person samt oföränderliga uprichtiga kiärlek för Er, lär Er egen dygd, Er egen fromhet, ja alla Era öfrige fullkomligheter bäst betaga Er alt twifwelsmål, des utan så är jag försäkrad at Er egen goda Far här, lärer ei undandraga sig at gå för mig i borgen.

AMMIRAL ENTERFELT.

Ja det giör jag giärna, både med hand och mun. Det är wäl, det är wäl.

FRÖKEN SOPHIA.

Än jag då, Bror, will J intet ha min Caution med. (Til Fru Lotta.) Du tager fuller den för god min Ängel?

FRU LOTTA.

Ingen mindre min Fiken, jag wore min san klok, om jag antog en omyndig Flicka, som du är, för Cautionist, se du dig sielf före om goda Cautionister, du tör snart nog behöfwa dem bättre än jag nu giör. (Til Baron

Stadig.) Men Baron Stadig, J måste ei illa uptaga om jag säger at både sielfwa anständigheten och wißa skiähl fordra, det jag mig förbehåller en något längre tid til betänckiande, kom derjemte ihog en wiß omständighet, som ock giör mig twehugse och äfwen torde fordra hos Er en nogare eftertancka.

BARON STADIG.

Hwad omständighet kan det wara min skiöna Fru?

FRU LOTTA.

Jo Baron Stadig, erhindra Er allenast, at J heter Stadig, och jag Enterfelt, at J är af en gammal och jag af en ung Familie.

BARON STADIG.

Jag erhindrar mig, min skiöna Fru, at J är af samma stånd som jag, och at en rätt så stor Kung, ja kanskie större, uphögt Er Far dertil, som den hwilken benådat min Familia dermed, jag wet ock, at ingen utan sidwördnad för Öfwerheten, som är all heders kiälla, kan giöra en skillnad emellan deße och de förra tiders Familier, hade alla tiders Konungar här i Swerige, lika mackt at benåda deras undersåtare med heders stånd, så kunna ock alla tiders Familier ei wara i olika anseende, utan at man tillika will sättja ett större wärde på den ena Konungen än på den andra, hwilket wore en äfwentyrlig förmätenhet, det torde fuller så wara, at en eller annan kommit til denna förmån, utan särdeles förtienster, hwilket åtminstone intet händt wår redlige gode gubbe, Er Far, men huru kunna wi wara försäkrade om, at intet sådant i forna tider sig tildragit? Min tancka är, skiönaste Fru Lotta, at när Öfwerheten med sin höga hand bekräftat någons heders stånd, i samma ögnablick, alt det framfarna bör glömmas, och allenast den nya Ridders-Mannens och des Efterkommandes följjande upförande, mandom och trohet, giöra dem mer eller mindre hedrade ibland oß, ja, min wackra Fru, en wäl och til Rikets tienst anlagd ungdom, ett redligt, uprichtigt och tappert wäsende, ett wänligt och nöisamt umgänge, jämte en oföränderlig kiärlek för Fäderneslandet, trohet och lydna för Öfwerheten, giör i mitt tycke en fullkomligare adelsman, än hundrade Tusend ahnor; den trägna ansökning, som jag ock nu giör hos Er, min wackra Fru Lotta, bör äfwen öfwertyga Er om, at jag hafwer samma tancka om Fruentimbret, Jag ser hos Er alla de fullkomligheter som böra pryda Ert kiön, och dem wyrdar och skattar jag mer än om i kunde nämna Mors Mormoder, och så widare ända tilbakars til Drottning Disa.

AMMIRAL ENTERFELT.

Åh rör aldrig denna förhateliga strängen, min Lotta, Er tunga kiäre, qwinfolck leker gemenligen mäst på denna såra tanden, som likwäl måste aldeles upryckas med alla des diupa rötter, om elljest friheten skall hafwa bestånd, och här blifwa någon enighet, samt den där på grundade allas wälgång. Jag will säija dig min Lotta, ingen kan förachta din Familie, utan at antingen förachta din Far, eller hans Far-far, som war en ärlig redlig bonde, förachtar han din Far, så lät honom wisa i sin Slächt någon, som med mera möda, fara, samt ärlighet brackt sig up i werlden, än han, förachtar han den redliga Bonden, som war din Fars Farfar, så måste han ock wara så onaturlig at förachta första uphofsman af sin egen Familie, som intet lärer mer wara kommen utur himmelen, än andra, och som lärer aldrasist tilbakars nödwändigt hafwa warit en god Swensk Bonde, eller något dylikt, men som jag sade, det hugnar mig, at det är allenast, J qwinfolck, som löpa med slikt lapri, manfolcken ha mera förstånd och billighet än så, min san ha de så, min Lotta. Det är wäl, det är wäl.

FRU LOTTA.

Ja min kiära Far, men det är dock med qwinfolcken som jag mäst måste umgås, jag kan intet tåla at blifwa sedd öfwer axlen, eller at icke hållas för jämgod med dem, som intet ha mer än jag, sielfwe förtient det

heders stånd, de förhäfwa sig öfwer, kom ihog Er egen Moster, Styf-moster, menar jag, Baron Stadig, Fröken Sisla Storlât, huru ställer hon sig mot Er half-Syster där, det war länge, kan tro, innan hon wålade sig at se henne, omsider lät hon beweka sig dertil, och kanskie, at, när de woro ensamna, hon war så familier at kalla henne Cousine, men kom någon främmande in, så hette hon mycket kallsinnigt, min Fröken.

FRÖKEN SOPHIA.

Alt detta är sant min hiertans du, men kom deremot ihog din Gu-mor, den fromma Grefwinnan Hurtig, har du någonsin sedt henne giöra någon slik oförståndig skilnad? har hon intet, fast du är henne på intet sätt skyld, dock altid kallat dig i aldrastörsta Sällskapen, snart Gu-doter, snart Syster, och mig har hon altid hedrat med det namnet ehwem som ock warit närwarande.

FRU LOTTA.

Men hwad heder har hon ock icke deraf, min hiertans Fiken? den goda Grefwinnan är icke en hårs mån mindre derföre wyrdad och älskad, ja alla så godt som fiker efter at utaf alt hierta gifwa henne den Respect som hon sielf tyckes willja undwika.

AMMIRAL ENTERFELT.

Om jag lefwer i hundrade år, skall jag aldrig glömma den sista gången när jag nu wid min upresa besökte den makalösa Frun. Jag fan henne gåendes med sine Barn uti ett långt Galerie, hwilckets ena sida war beprydt med des Framledne Herres, Grefwe Christopher Adels, och den andra med hennes egna Förfäders Conterfay, hon nämde dem alla, berättandes hwad höga Embeten de beklädt, som de förnämste tienster, som de giordt deras Fädernesland, men sade derjemte til de små hiertungarne, Er förmån kiära barn, at hafwa utaf så dråplige män Er härkomst, är sannerligen stor, men som J sielfwe intet det aldraminsta dertil bidragit, så böra J ingalunda deröfwer förhäfwas eller föracktа andra, följen J Era Förfäders berömmeliga exempel, så böra deras förtienster öka Era, men giören J annorledes så wanhedren J dem, och de ännu mera Er.

BARON STADIG.

Det är intet utan at ju en eller annan af wårt gambla Fruentimber äro så inbilska i detta målet, at de snart sagt intet tänka eller tala om annat, än detta lappriet, ja jag fruchtar at de söka äfwen at planta denna högfärden i deras barn, för än de lära dem något annat gådt, jag will äfwen ej neka det jag tror min gamla Moster Sisla heller skola se mig gift med ett gammalt Slächt-Register, och ett wähl målat ätte-trä, än med Er min skiöna Fru, men så kan Grefwinnan Hurtigs exempel, dock öfwertyga Er at ibland de äldre Familier finnes, ja jag tör säija, til största delen raisonable fruentimber, de lära altid fägna sig af Ert umgiänge, min wackra Fru, samt hedra Er, som min hustru, men ändå mäst för Er egen merite, de andre om sådane skulle finnas förtiena intet Er bekantskap, ja intet en gång at nämnas, men min skiönaste Fru Lotta, deße äro alt för alfwarsamme discourser för en pickhogad älskare, som wäntar af Er wackra mun sin dom, gif honom nu antingen lif eller död.

FRU LOTTA.

Lät mig wäl höra Parterne, Baron Stadig, och wäl ransaka saken innan jag gifwer dom, der til fordras någon tid.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl; men min kiära Lotta hade du intet bäst at giöra pinan kort? tänck dock huru trägit han

beder!

FRU LOTTA.

Jag will intet giärna neka min kiära Far något, men måste dock i detta målet så wida wara olydig, at iag utber mig något råderum, innan jag mig fullkomligen yttrar.

FRÖKEN SOPHIA.

Stå intet kiära Lotta och tokas så med Bror min, jag kiänner ändå på mig, at du gifwer honom ja.

FRU LOTTA.

Du tör ha kiänt så mycket för en gång du, och likwäl bedragit dig, mins det; Emedlertid Baron Stadig, så försäkrar jag Er, at hwad beslut som jag fattar, Ert nöije skall wara mig om hiertat.

AMMIRAL ENTERFELT, FRU LOTTA ENTERF. FRÖKEN GLADLYNT, BARON STADIG, GREFWE HURTIG, LASSE LUSTIG, och SARA.

GREFWE HURTIG.

QUel bonheur ma Cousine, at få se Er twenne gånger på en dag ma foy, altid lika skiön, och lika behagelig.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, lära de så at lefwa i Paris? jag mente man hälsade altid på Frun i huset först.

FRU LOTTA.

Det är alt för mycket Swenskt och gammalmodiskt, kiära Far, Grefwens wana är at gå til Fröken först, sedan til Spegelen, och sist kommer raden til mig. (Sackta til Ammiralen.) Si min Far, spådde jag ej rätt, straxt här på lärer hans Grefweliga Nåde, förfoga sig til mig.

BARON STADIG.
(Sackta.)

Du lärer fuller sloka fiädrarne rätt nu min Grefwe, när dig blir bekant, huru du har förqwacklat din lycka, dock hwem wet du tör wara lyckeligare än jag, som ännu har alt at fruchta, men hwars hopp är ganska owist. (Til Gr. Hurtig.) Cousin, Cousin, hwad giör J, kommer J intet ihog at J är uti Fru Lottas hus, och of henne buden til gäst, utan at J deremot wist henne den aldraminsta höflighet? ser J ock intet hennes Far Ammiralen Enterfelt, som J förförde Er på rättnunnas? mig tyckes at J borde til det minsta giöra hos honom Er enskyllan.

GREFWE HURTIG.

Min wackra Fru, ehuru högt jag är Er förbunden för det tilstånd J gifwit mig, at i afton niuta Ert kiära sällskap, så skulle J dock tusende falt öka den gunsten, om J behagade intercedera för mig hos Er Far Herr Ammiralen här, at han förlåter det fehl jag i hastighet begådt emot honom, min san han war mig aldeles okiänd.

FRU LOTTA.

Herr Grefwe, min Far wet så wäl hwad han bör förlåta eller intet, at det wore förmätigt hos mig, at willja

honom til något öfwertala, har J brutit honom emot, så åligger det ock Er at begiära förlåtelse.

GREFWE HURTIG.

Jag giör det gierna, och af alt hierta, min nådige Fru, min san Herr Ammiral, Jag kiände Er intet.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, men jag skulle täncka Herr Grefwe, at det wore alraförsicktigast om man mäst undwek til at oförrätta en okiänd, af fruchtan, at man torde dymedelst giöra mera ondt, än man kanskie förmodat. Jag har glömt, min Grefwe, jag har glömt alt hwad oß emellan sig tildragit, önskar Er alt godt, och at denna händelsen må wara Er en warning, tänck endast på Er hederliga Familie, J är snart sagt den endaste qwar der utaf, kiära Grefwe, lät henne intet slockna ut i en skamfläck.

GREFWE HURTIG.

J en skamfläck säger du, du redlige Gubbe, i all min lifstid hafwa aldrig några ord gått mig så til hiertat. Min nådige Fru, Er goda Far har förlåtit min galenskap, lät mig nu utbedja mig samma gunst utaf Er.

FRU LOTTA.

Mins min Ed Grefwe, och döm der utaf hwad swar, J har at förwänta.

GREFWE HURTIG.

J swor i hast, min Fru.

FRU LOTTA.

Men har beslutit at hållat ewigt.

GREFWE HURTIG.
(Faller på knä.)
FRU LOTTA.

Stig up Grefwe, alt är fåfängt, och til at mer öfwertyga Er derom, Baron Stadig, gif hit Er hand, och tag denna handen, som tillika med mitt hierta gifwer sig ewigt uti Ert wåld.

FRÖKEN SOPHIA.

Åh du inbundne skalck du, kom wäß, at du hade detta redan i din lilla hierna, när du så kallsinnigt i jånses begiärte tid at betäncka dig.

FRU LOTTA.

Det är lika mycket Fiken, saken är giord, och nu skall du fritt få kalla mig Swägerska om du will.

BARON STADIG.

Min kiäraste Fru, döm af mitt stilla tigande om min erkiänttzlas storlek, små wälgiärningar finner man ord at tacka före, men så stor, som den är, hwilcken J nu wisat mig, och det ändå just sedan J lemnat mig emellan hopp och frucktan, öfwergår alla tacksamhets teckn, som med ord kunna wisas.

LARS LUSTIG.

(Tager ett rep utur böxsäcken, springer til Grefwe Hurtig och wisar honom det samma.)

Monsieur, Monsieur voicy, en säker läkedom för korgen och miältsiukan, probatum est.

GREFWE HURTIG.

Gå din wäg din narr, eller jag lärer skiutza dig hädan, så det skall hwißla efter.

LARS LUSTIG.

Mycken tack, nådige Grefwe, jag res fuller utan skiutz, jag kiänner alt för wäl Ers Nådes håll-hästar, de slå så gärna, så går det, obuden tienst blir altid försmådd. Men hwad skall jag giöra med detta härliga elixiret, som likwäl gifwit så många en så rolig sömn, at de aldrig waknat. Hör min skiöna Jungfru Sara, J hade liten wänskap för mig den tiden jag war Fransos i werlden, J mins wäl Monsir Champagne, J talte då om bröllop, nu min Ängel tilbiuder jag Er detta skiöna giftermåls bandet, om J will sättja halsen däri först, och låta mig snöra til, jag will straxt komma efter, och då sku wi wara samman bundna kan tro, åh så sammanbundna.

SARA.

Jag tackar dig din stygger, behåld dit repstycke för dig sielf, och sådane lättfärdige bedragare som du är, du har wäl förtient det ock mer.

GREFWE HURTIG.

Ja det skall bli så, Cousin Stadig, war det ett wänskapsstycke, at på så listigt sätt practicera ifrån mig ett Fruentimber, som J wiste at jag älskade, och om hwilckens godhet för mig, jag hade giordt Er förtroende.

BARON STADIG.

Grefwe Hurtig, jag lemnar Herr Ammiralen och hans skiöna doter Fru Lotta, at wittna om jag, fast än jag war Er Rival, dock i denne saken mig annorledes upfördt, än som Er wän.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, jo Grefwe, Baron Stadig har i anseende til Er gifwit sådant prof af wänskap, som jag tror wara ohördt, han har sökt, med trägna böner, knäfallande, och jag wet intet hwad mer, förekomma den förtret som Er händt, ja jag har intet hört honom på något sätt yppa sin kiärlek för min Doter, för än hon bedyrade sig wara obewekelig at mer hafwa någon god tancka för Er.

FRU LOTTA.

Wet Grefwe Hurtig, han war så enwis så enwis, och så enträgen, at plåga mig med förböner för Er, at jag hade snart sagt börjat hata honom så mycket som jag tilstår at jag nu älskar honom.

GREFWE HURTIG.

Det är mig ändå kiärt, at som jag har ingen annan at skylla, än mig sielf, jag likwäl då jag mister en kiäraste, icke i det samma mister en trogen wän. Min nådige Fru, tänck intet at den frågan jag nu giör Er, om J någonsin haft någon wärkelig godhet för mig? härrörer af en fåfäng inbillning, sedan jag försäkrar Er des ändamål endast wara, at utaf des swar, blifwa mer eller mindre öfwertygad om mina fehl.

FRU LOTTA.

J wet Grefwe, at ett sådant tilstående ei är så särdeles anständigt för ett Fruentimber, i det tilstånd jag nu är,

dock lärer Baron Stadig ansee för ett upricktighets teckn hos mig, at jag ei nekar det, til hwilcket han sielf warit wittne. Ja Grefwe, jag har haft så god tancka för Er, at när min Far uppå Er Fasters anmodan begiärde mitt ja för Er, jag gjorde ingen swårighet at alt hemställa til hans behag. Men ––

GREFWE HURTIG.

Åh stanna där min skiönaste Fru, min egen eftertancka säger mig alt för mycket det öfriga, ja det är mitt egit upförande, som har förorsakat Er kallsinnighet emot mig, mitt egit upförande har giordt mig förachtelig i Era ögon, ja det har äfwen föranlåtit denna redliga gamla mannen at warna mig, det jag ei måtte blifwa en skamfläck uti min Familie; Du har wäl tilbrackt din ungdom, Hurtig, wäl anlagt dina medel på utrikes resor, när wid din återkomst i ditt Fädernesland, dina och din Families bästa wänner tro sig hafwa orsak at gifwa dig sådane förmaningar; Jag skall ock uptaga dem som mig bör, kasta ewärdeligen bort detta flycktiga utlänska wäsendet, som en inbillad artighet kommit mig at taga nöije uti. Min klädedräckt, min åtbörd, mitt tal och mitt sinne, skall hädanefter wara Swänskt, upricktigt Swänskt, mitt Fäderneslands frihet, upkomst och förswar skola förnämligast hädanefter sysselsätta de tanckar som härtils warit så pickhågade på allahanda fåfängia.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, nu kiänner jag Er igen, Grefwe Hurtig, nu framlyser den gamla Swenska manligheten uti Er, med ett ord, nu kiänner jag igen i Er Person Era mycket berömda För-Fäder, sådan war deras gång, sådant deras tal, ja nu är J rätteligen och i sanning Grefwe Hurtig.

FRÖKEN SOPHIA.
(För sig sielf.)

Hwart will alt detta taga wägen, han har icke sagt det aldraringaste til mig hela denna tiden, nog har han gifwit Fru Lotta goda ord, få se om, sedan han finner sig hafwa förlorat henne, gamla kiärleken icke upwaknar, det må han ock giöra för Fiken, säger jag.

GREFWE HURTIG.

Cousin Stadig, jag fägnar mig öfwer din lycka, jag war henne intet wärd, och hon hade intet kunnat träffa en redligare man, eller bättre wän än du är, men om du blifwit lycklig, så neka intet til at äfwen giöra din wän så, det står i ditt wåld Stadig.

BARON STADIG.

Huru då, kiära Grefwe? står det i mitt wåld, så är J lycklig redan, denne hiertungen undantagandes, är intet i werlden, som jag antingen kan, eller will neka Er.

GREFWE HURTIG.

J ären bägge hwarannan wärde, Cousin, men hwad säger J om Er wackra Syster här, jag adresserar mig intet til Er, som hennes Bror, eller Förmyndare, utan som til en Förebedjare, förmå henne at emottaga ett hierta som, ehuru flycktigt och fåfängt det härtils warit, ingen ting högre åstundar, än at få ewigt fästa sig under hennes lydno.

BARON STADIG.

Min Syster, Er tilkommer at här på swara, J wet at mitt Förmyndareskap, som Er Far mig anförtrodt, aldrig behöft sträcka sig längre, än at med nöije befalla hwad J Er föresatt, jag hoppas jag lärer ock nu hafwa tilfälle at giöra det samma, i anseende til det benägna swar, som jag will förmoda at J gifwer wår Cousin.

FRÖKEN SOPHIA.

Åh Bror, stackars Grefwe, han ser då så barmhertig ut, hwem kan neka honom något, men är alt hwad J nu sagt, Grefwe, rätt Ert alfware?

GREFWE HURTIG.

Ja, och utaf alt mitt hierta min Ängel.

FRÖKEN SOPHIA.

Det är mig kiärt, men töfwa, Grefwe, at gifwa mig deße kiärlige ökenamnen, til des jag får lof at kalla Er så igen, men swara mig nu uprichtigt på en fråga, gifwer J Eder på nåde och onåde, eller will J capitulera; swara rent ut Grefwe?

FRU LOTTA.

Du kan intet låta bli at wara galen, din yrhätta.

GREFWE HURTIG.

Hwilket behagar min skiöna Öfwerwinnarinna?

FRÖKEN SOPHIA.

Inga ökenamn säger jag, Grefwe, J skall få Capitulera, men får icke jag sättja up puncterne?

GREFWE HURTIG.

Mycket gierna.

FRÖKEN SOPHIA.

Så hör nu wäl på och säg til hwilken J samtycker eller ei.

Först och främst så skall Grefwe Wilhelm Hurtig ifrån denna dagen aldrig understå sig at komma til hofs eller något hederligt sällskap, med sitt hår eller Peruque upknuten lika som wille han rida skiuts, hwaremot jag lofwar med hand och mun at willja tro honom hafwa öronen qwar, utan at han skall hafwa af nöden at wisa dem bara.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det andra, skall Grefwe Hurtig låta rese-wåtsäcken ligga bak på uppå wagnen, eller drängens Sadel, samt låta kusken behålla Piskan, utan at nu eller i framtiden binda någondera af dem bak uti sitt hår, eller sin Peruque, ei heller skall han förorsaka dyr tid i landet med det myckna miölet han låter baka fast ofwan på hufwudet.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det tredie, skall bemälte Grefwe ei fördrista sig at bära lifwet på sin råck under armhålen, eller med wida och upstoppade råckskiörten, apa efter Fruentimmers styfkiortlar, wid straff at straxt hafwa förbrutit böxorne til mig sin laggifta Hustru.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Fierde, skall han ei bära böxor, med förlof sagt, så trånga at han behöfwer draga på sig dem med sko-horn.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Femte, skall han aldrig bära hwita strumpor, utan när han åker i wagn, och det ändå ei ofta, på det en olyckelig åkommen fläck, ei må komma hans friska ben i elakt omdömme.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Siette, måste han owägerligen befalla sin Skomakare at giöra skor, som helt och hållit täcka hela hans fot, och ei mer bära en fuhl och stygg sko, samt en bar brist, til at willja synas hafwa en liten fot.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Siunde, börbiudes aldeles, at taga sölljor ur remtygen på wagnar, och spänna fast ytterst på tåna af sina skor.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

LASSE LUSTIG.

Min Nådiga Grefwe får jag icke lof, at springa hem efter Er Natt-Kiortel, jag fruchtar J lärer rätt nu stå naken elljest, J blifwer så aftaklad.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Åttonde, skall Grefwen bära så stor hatt, som kan täcka honom för rägn och Solskien, och aldrig sätta den på ett öra.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Nionde, skall Grefwen intet gå och sprätta med benen, kasta sig på en Länestol hwar han kommer in, eller hwart ögnableck beskåda sig sielf i Spegelen.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Tionde, skall han intet i oträngde mål slänga in Fransyska ord i sitt tal, och siunga stycken af Fransyska wisor, men särdeles blifwer honom förbudet at bruka Fransyska Eder, som han ock måste lofwa at ganska sparsamt swärja på Swenska, samt at hwarcken på Fransyska, eller Swenska bruka mörka ordasätt eller double entendre, som likwäl äro så tydelige, och förstås så lätt, at ett blygsamt ansichte intet kan undwika at rodna wid deras åhörande.

GREFWE HURTIG.

Samtyckt.

FRÖKEN SOPHIA.

Til det Ellofte, får Grefwen ingalunda wid alla tilfällen härdt och twärt tala om utländska moder, manér at lefwa, sällskaper, Conversationer och tidsfördrif, och uphöija dem så högt som han förringar alt hwad som Swenskt är.

GREFWE HURTIG.

Denne puncten bör intet allenast jag, utan hwar redlig Swensk säga ja til.

FRU LOTTA.

Kiära Fiken giör en gång ända på alla dina puncter.

FRÖKEN SOPHIA.

Puncterne blifwa snart färdige, bry dig om dig sielf du, jag måste hafwa Dusinet fult.

Til det Tolfte säger jag, förbiudes alla Soupér och Collationer, der jag intet är med, hwad säger J til det Grefwe?

GREFWE HURTIG.

Er närwaro min skiöna Cousine skall altid wara mig så kiär, at jag denne puncten med alt nöije bejakar.

FRÖKEN SOPHIA.

Will J Grefwe Hurtig trogit och uprichtigt hålla alla desse Capitulations puncter?

GREFWE HURTIG.

Från början til ändan, min Cousine.

FRÖKEN SOPHIA.

Men will ock J samtelige här närwarande wara borgen härföre?

FRÖKEN SOPHIA.
(Til Fru Lotta.)

Du slipper intet Lotta förr än du med dit ja kommer också.

FRU LOTTA.

Åh din fiolla, Ja då.

GREFWE HURTIG.

Men min skiöna Cousine får jag intet ock införa en eller twå puncter uti wår Capitulation.

FRÖKEN SOPHIA.

Jag fruchtar J börjar på rebellera Grefwe, hwad giäller J täncker redan på willkor, som giöra alt hwad J lofwat til intet, men lät oß höra?

GREFWE HURTIG.

Först skall jag ifrån detta ögnablecket få byta det ledsamma Cousin namnet i namn af Ängel, och andre slika förtrolige och kiärleks-fulla namn.

FRÖKEN SOPHIA.

Det är fuller något för hastigt, men lika mycket, samtyckt.

GREFWE HURTIG.

Skall min skiöna Cousine altid wara wid ett så godt hu,meur altid så angenäm, och altid älska mig, så mycket och så uprichtigt som jag älskar henne, blifwer denne puncten samtyckt, så begiär jag ei mer, och då är jag bland de lyckeligaste i hela werlden.

FRÖKEN SOPHIA.

Samtyckt af alt mitt hierta, och så min kiära Grefwe Hurtig giör jag en ända på Ert korta frijeri, och nu är jag Er egen Ängel, eller hwad i will kalla mig så länge jag lefwer.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det war en Flicka för dig det, det är wäl, det är wäl. (Alla säga.) Wi önska Er bägges lycka.

LARS LUSTIG.

Vivat. Tänck om antingen min Grefwe eller jag, hade hängt up oß rättnunnas, så hade wi intet fådt se på denna glädjen, jag tror han har mera förstånd likwäl än jag, fast än jag länge twiflat derom.

Femte Jnträdet.

Til alla de förrige inkommer MÅNS.

MÅNS.

JUnckern, som war här för några timar sedan, är der ute, och will änteligen tala med Ers Nåd.

FRU LOTTA.

Hwad will den besten här, säij honom jag är förhindrad, han kan komma igen i morgon.

AMMIRAL ENTERFELT.

Jntet så, intet så, min Lotta, Sara har på dina wägnar gifwit honom något hopp, det är bäst ju förr ju hällre låta honom weta at det är fåfängt, på det han må straxt begifwa sig hem åt igen, och ei underkasta sig många förtretligheter här, hwarest han är owan at lefwa, och Folcket ännu mycket mer owana at se en så ohöfsad sälle; Kiära Lotta lät honom kom̅a in.

FRU LOTTA.

Jag åtlyder giärna min Fars befallning.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, hör Måns, gå och bed Junker Torbiörn komma in.

Siette Jnträdet.

Alla de förrige, JUNCKER TORBIÖRN, TRULS MÅNS.

JUNK. TORBIÖRN.

HUru? är denne öfwersittaren här också, jag glömmer intet huru han wille tåpprida mig i jånses på Cofs-huset, som de kallat, han törs fuller wara så dristig på kiöpet at löpa efter Frun i huset här, jag skall betala dig din utlänninge du.

AMMIRAL ENTERFELT.

Juncker, Juncker, war intet så häftig, jag hoppas ingen har giordt Er emot här.

JUNK. TORBIÖRN.

Giordt mig emot! Herr Ammiral? Jo jag tror denne yfwige Påfogelen, som står här, har wist giordt mig emot, han wille så godt som kiöra ut mig sidst på ett ställe där jag betalte mina pengar, så wäl som han.

TRULS.

Ja skam få mej, giorde han icke, Herr Arsnal, jag hisnar ännu när jag täncker på hwad hop penningar som han wräkte bort där, och ändå för bara skarnet wet ni.

LARS LUSTIG.

Tig din lymmel när bättre folck talar.

GREFWE HURTIG.

Jag hade orätt i hwad jag giorde Juncker, och beder Er för hela Sällskapet här om förlåtelse, sku wi icke wara wänner.

JUNK. TORBIÖRN.

Tager honom i hand och skakar den samma och säger: Må giöra ja wi sku wara du-bröder på kiöpet, sku wi icke?

GREFWE HURTIG.

Wi sku tala därom öfwer ett glas win rätt nu wid bordet, Juncker.

TRULS.

Wet J Juncker, at det är en Grefwe, som J talar med.

JUNK. TORBIÖRN.

Han må wara Grefwe eller intet, det är Juncker Torbiörn lika mycket, jag har Sextusende daler Silfwermynts inkomst Truls, är hans Grefskap bättre, så lät honom wisa sin Jordbok derpå, Grefwe, säger du, jag är Juncker, ock så war Far min för mig, och håller mig god som någon Grefwe, han må wara kommen från Tyskland, eller Franckriket, ja om det wore från Ryßland med.

GREFWE HURTIG.

Hwarföre så ifrig Juncker.

JUNK. TORBIÖRN.

Jo, Truls här säger, J är en Grefwe, kan tro, hör ni, ni må wara Grefwe eller Friherre, ja Furste med, hwad bryr jag mig derom, om J will wara wän och du-bror med mig, så är det wäl, hwar och icke så kan det wara mig lika mycket, och så är en ända på det.

GREFWE HURTIG.
(Tar Juncker i hand.)

Er Truls wet intet hwad han säger, rätt nu rätt nu sku wi dricka bror-skål.

JUNK. TORBIÖRN.

Och då skall jag giöra Er den äran at kalla Er Bror- Grefwe af alt mitt hierta. (Til Sara.) Jag lofwa fuller när jag war här sidst, at jag skulle intet förr än i morgon komma tilbakars, at få weta om J war hugsad at blifwa min hustru eller intet; Men jag har blifwit så orolig i mitt sinne, Fru, sedan jag såg Er sist, at jag intet kan wänta länge, utan måste nu straxt weta huru jag är deran. J är så wacker, och har giordt mig så kiärlig, at mig tyckes jag kan intet lefwa utan Er.

SARA.

Jag har ju en gång bedt Er Juncker at intet wara så hastig.

AMMIRAL ENTERFELT.
(Til Fru Lotta.)

Jag wet intet min doter om det är wäl giordt, at först bedra en enfaldig stackare, och at le åt honom sedan, han är likwäl af förmöget Folck, och torde hafwa blifwit en beskiedelig man, om han haft bättre upfostran. Juncker Torbiörn får jag lof at säija huru alt hänger tilhopa här.

JUNK. TORBIÖRN.

Det hänger så tilhopa Herr Ammiral, at jag håller af Er Dotter, och will giöra henne til Fru på Stollebo, men hon står och twikar och twikar här, kiära säg ni åt henne, at hon gifwer mig swar, och ett godt swar på kiöpet, hör ni det, Herr Ammiral.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl, det hänger fuller intet aldeles så tilhopa eller Juncker, ty J skall weta, at när i sist giorde min Doter den ähran at besöka henne, så mådde hon intet wäl, at hon kunde sielf taga emot Er, men wille likwäl ei, at J skulle gå aldeles med oförrättade ärender tilbakars igen, derföre bad hon denna Jungfrun, at i hennes ställe tala med Er, och höra Ert ärende, jag måste och derjemte säija Er Juncker, at det sedermera händt sig, at min Doter samtyckt at gifta sig med denna Herren, och giör det mig således ondt, at J denna gången tagit fåfäng möda.

JUNK. TORBIÖRN.
(Til Sara.)

Så är J intet Fru Lotta Amralens Doter, hör min wän?

SARA.

Nej Juncker.

JUNK. TORBIÖRN.

Hwarföre skall J säija så då?

SARA.

Jag tänckte intet bedra Er Juncker, utan giorde, hwad min Fru mig befalte.

JUNK. TORBIÖRN.

Hwad är Ert rätta namn, säg mig det, om J eljest kan säga något sant ord.

SARA.

Jag heter Sara, Juncker.

JUNK. TORBIÖRN.

Är ni Adel min wän?

FRU LOTTA.

Ja men är hon så Juncker, hennes Familia heter Lotand, hennes Far war en gammal redlig Officerare, som dog i största fattigdom några år sedan han kom utur fångenskapet, hennes Mor följde tätt deruppå; Min Mor tog henne til sig då hon war bara barnet, utan at låta henne weta hwem hon war, och har upfödt henne snart sagt som sitt egit barn, sedan har hon warit hos mig på samma fot.

JUNK. TORBIÖRN.

Er tienare Jungfru Sara Lotand.

SARA.
(För sig sielf.)

Du hade fuller haft tid at kalla mig Fröken likwäl, sedan du hör at jag är Adel.

JUNK. TORBIÖRN.

Hör hwad jag säger Er nu, ni är fuller intet så rik, som Er Fru, det kan wara lika mycket, jag är rik nog för både mig och Er, men J är åtminstone så wacker, skam å säijandes, säi nu rent ut will ni ha Juncker Torbiörn Ränterik til Man och Herre, eller intet, sådant tilbud tör intet ofta giöras Er mins det.

SARA.

Jag har fuller aldrig ämnat at gifta mig.

LARS LUSTIG.

Monsir Champagn kan witna det, min san.

SARA.

Men likwäl will jag intet utslå en så wacker Herres tilbud.

JUNK. TORBIÖRN.

Så tag mig i hand Jungfru Sara Lotand och ifrån den dagen är du en af mig utkorad Fru til Stollebo och til all min egendom. (Stiger fram och kyßer henne.) Jag war intet för hastig nu hoppas jag.

SARA.
(Niger.)

Åh nei kiära Juncker. (För sig sielf.) Fy huru han lucktar af Tobak, men man får intet si en gifwen häst i munnen, har jag hört. (Alla) Wi önska Er lycka Juncker Torbiörn, mycken lycka Jungfru Sara Lotand.

TRULS.

Kiära Juncker, nog har ni fått hustru nu, kan tro, men ni måste och täncka på Er Truls stackare, som nu har i Fyrtie år måst ligga allena, och är ändå så förfaselig mörckrädder.

JUNK. TORBIÖRN.

Jag glömmer dig intet Truls, jag har länge ämnat dig Jngri där hemma, til hustru.

TRULS.

Ja Juncker, jag har fuller länge warit rädder för det, om J gier mig kiött, hör ni, så måste J ock gie mig bröd, en god bond-Gård kiära Juncker, Jngri har fuller förtient det af Er och mera ändå och jag med, det wet ni wäl, Juncker. (Til Sara.) Kiära wälborna Jungfru, efter ni skall bli min Junckers Fru som jag märcker, så war nu så Nådig och lägg ett godt ord til för Jngri och för mig, hon är en så tienstachtig Piga, wet ni, Ja Juncker kan intet neka det, tror jag.

SARA.

Om J intet tar det illa up min kiära Juncker, så ber jag rätt mycke för Truls.

TRULS.

Än för Jngri då, wälborna Jungfru.

SARA.

För bägges, kiära Juncker hielp dem.

JUNK. TORBIÖRN.

Hör Truls, på min tilkommande Frus ödmiuka begiäran, så skiäncker jag dig och dina efterkommande mitt goda Frälsehemman Tiertomta, med alla des ägor och härligheter.

TRULS.

Mycken tack k. Juncker, mycken tack wälborna Jungfru.

LASSE.
(Ser på Måns, giör grimacer.)

Stackars löpare Måns, har du nu mist din Fästmö, fy gråt intet din fleper, du kan få dußintals igen, som äro dig lika trogna som denna war.

MÅNS

Nej det är fuller du Monser Fransos, som har fådt en alns lång näsa nu, du mente du hade Mamosell Sara så wist på nätet, som tiggaren tar lusen, à la mode Paris ma foi, men west du hwad, mig tyckes at du och jag stå här, som fattiga stackare, alla bli gifta och wi intet, hwad säger du Lasse, sku intet wi begge gifta oß tilsammans med, för sällskap och ro skull.

LASSE.

Må giöra, jag will bli man och äta för dig, och du skall wara hustru och löpa för mig, du blir ändå i ditt förriga kall west du.

MÅNS.

Gif hit din hand Lasse, jag är nöijd.

LASSE.
(Sträcker fram handen.)

Skall jag! Nej tro dig raggen du är så willig, du tör ha något skiälmstycke under detta dit uptog, (Tar handen tilbakars.) eller huru är det Måns, skall jag wågat?

MÅNS.

Du kan giöra som du will.

LASSE.

Nå må giöra då, (Gifwer Måns handen.) ett hiertans wackert par (Under det han ler åt sitt gifte, kastar Måns

af sig peruquen och wiser at han är qwinfolck.

LASSE.
(Wisar sig häpen.)

Hwad i raggens namn ha wi här, Måns, Måns, hwarföre bar du peruque, när du hade så wackra hår, å den förbannade högfärden, men Måns, Måns då, blir du så qwinfolkslik, ända ner med, som hufwudet är på dig, så blir här en siuknäfla lek för Lasse, säger jag.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl.

LASSE.

Det tör blifwa mycke illa för Lasse, Ers nå, om han, innan han wet ordet af, har fiollat sig til hustru, och kanskie til arfwinge med på kiöpet, eller huru Måns? Han wänder sig til Måns, som emedlertid kastar af sig löpare skierpet, och låter kiortelen falla neder.

LASSE.

Ai, ai, nu är jag ewärdeligen bedragen, Måns, Måns, jag tror du är intet galen, Måns. (Springer omkring Måns, men han wänder sig undan. Måns tar på sig en masque, wänder sig om, och will taga Lasse i hand. Lasse darrar och skriker, giör grimacer som wore han mycket förskräckt.

LASSE.

Häxeri, bara häxeri, gå din wäg din swarta stygger. (Löper snart hit, snart dit.)

MÅNS.

(Går efter sackta, och när han kommit när Lasse, tar han af masquen, sätter händren i sidan, och ser Lasse mitt i synen.

AMMIRAL ENTERFELT.

Nå så är jag aldrig en ärlig man om icke din löpare min Lotta är Inspectorens Doter på grönwik, som den stackars Gubben några månader bort åt låtit allestädes lysa och söka efter, jag undrar hwad galenskap kommit henne i hufwudet, som war likwäl altid räknad för at wara en dygdig och beskiedelig flicka, det är wäl, det är wäl.

FRU LOTTA.

Min Far har rätt, det är min san hon, alt det jag kan säga om henne är at hon har upfördt sig mycket wackert i min tienst, och at hwarcken jag eller någon i mitt hus haft den minsta mißtancka om hennes förställning, widare än jag altid ansedt henne för mycket weklig och späd, hwilket jag dock tilskrifwit hennes ungdom, och fördenskull handterat henne med största ömhet: Men det måste nu fuller wisa sig hwad som bracht henne til denne galenskapen.

FRÖKEN SOPHIA

Hwar i bölstugan ha mina ögon warit, som intet kiänt igen min gamla ras kamrat, Jag kunde springa och kyßa dig din galnpanna för detta dit uptog, sedan jag hör, at du med alt det burit dig wackert och beskiedligt åt.

MÅNS.
(Til Lasse.)

Kiänner du intet igen mig, du landstrykare.

LASSE.
(Darrande.)

Jag har aldrig haft någon bekantskap i min dar med dig din —– men hwad nu igen, är icke du åter ombytt din sate, lät mig si, trå som icke tror du har förwandlat dig i min gamla wän, Britta Trofast, heller huru?

MÅNS.

Ja rätt i den samma. (Wil ta honom i hand.)

LASSE.

Hålt hålt, jag tar intet dit jag, du tör bli swart igen din fula du, och så dra af med Lasse stackare. (Darrar alt jemt.)

MÅNS.

War intet rädder Lasse, jag är i all sanning med kiött och blod din förlofwade Fästmö Brita Trofast.

LASSE.

De plä säga, at en wiß Person, förlåt mig Ers Höga Nåd om jag intet törs nämna Er wid namn, är och blir en storliugare, (Skakar hufwudet, men går dock något närmare.) Skall jag tro dig? Men bedrar du mig, så har du bedragit en så god karl för en gång. (Räcker darrande fram handen, Lasse kiännner sackta på handen, sedan tager han warligt på Månsses tröija.) Jag wet intet hwad jag skall säija, åtminstone om du är raggen sielf, så är han intet så farlig, som han beskrifwes. Men är du i sanning Brita Trofast?

MÅNS.

Ja så sant som du är Lars Lustig, du mins din wisper du, at sedan wi blefwo trolofwade, så wille du i stället före at bli läsmästare, som du hade tilsagt Far min, äntelig resa ut med Grefwe Hurtig som des dräng, det halp intet hwad jag gret eller bad. Sedan du några år warit ute, fick jag höra hos Grefwens Faster, at han skulle snart komma hem hit til Stockholm, och som det blef mig därjemte sagt, at hennes Nåde Frun här skulle resa hit, så lopp jag från min gamla Far, och bytte kläder, af längtan at så oförmärckt få se dig Lasse, jag gaf mig ut för en löpare och stadde mig i Hennes Nådes tienst, huru jag der förhållit mig, kan Hennes Nåde bäst säija, jag har fuller, til at des bättre döllja mitt kiön, altid sökt ställa mig in med qwinfolcken, det lärer ock Jungfru Sara kunna wittna, (Niger diupt för henne.) Och om jag har wisat mig swartsiuk, så wet, at jag straxt märckte hwad Monsir Champagne war för en, och kunde intet lida at han skulle ställa sig in hos någon annan än mig, hwad säger du nu Lasse?

LASSE.

Min hiertans Brita, det gläder mig ända ner til stortån, at jag åter får se dig, du är i mina ögon så täck och wacker, som du någonsin warit, och fast jag är, efter all uträkning ej den förnämste i detta gifte-laget, så har dock hon fådt sin koo igen, och jag i hastighet fådt hustru, rätt så wäl som alla de andra, och kanskie intet den wärsta på kiöpet.

AMMIRAL ENTERFELT.

Det är wäl, det är wäl.